

Lagrådsremiss

Aktivitetsgrad i fondförvaltning

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 30 augusti 2018

Per Bolund

Anna Jegnell
(Finansdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I denna lagrådsremiss föreslås att det ska införas krav på att information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen ska lämnas.

Förslaget innebär att det i lag ställs upp krav på att fondbolag och AIF-förvaltare, för värdepappersfonder och specialfonder vars förvaltning kan jämföras med ett relevant jämförelseindex, ska lämna information om aktivitetsgraden i fondförvaltningen i förhållande till jämförelseindexet. Informationen ska beskriva hur förvaltningen av fonden bedrivs och varför det jämförelseindex som används är relevant. Om fonden har funnits i minst två år, ska aktivitetsgraden även anges som aktivitetsmåttet aktiv risk (eng. "tracking error"). Aktiv risk visar hur mycket fondens avkastning avviker från dess jämförelseindex (volatiliteten i skillnaden mellan fondens avkastning och jämförelseindexets avkastning). Detta mått ska anges för varje år under de senaste tio åren eller den kortare tid som fonden har funnits. En förklaring till den uppnådda aktivitetsgraden ska också lämnas. Om förvaltningen av fonden inte kan jämföras med ett relevant jämförelseindex, ska fondbolaget respektive AIF-förvaltaren i stället lämna information om varför en sådan jämförelse inte är möjlig. Informationen ska finnas tillgänglig på fondbolagets, förvaltningsbolagets respektive AIF-förvaltarens webbplats. Information om aktivitetsgraden ska även lämnas i fondens informationsbroschyr respektive årsberättelse. Det som ska gälla för fondbolag enligt ovan ska även gälla för förvaltningsbolag med tillstånd att förvalta en värdepappersfond och för Sjunde AP-fonden. Förslaget innebär också att om förvaltaren inte lämnar den information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen som krävs så ska även

marknadsföringslagen tillämpas, dock inte bestämmelserna om marknadsförningsavgift i den lagen. Informationen om aktivitetsgrad i fondförvaltningen ska då anses vara väsentlig information enligt marknadsföringslagen.

Förslaget föranleder ändringar i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder), lagen (2004:46) om värdepappersfonder och lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2019.

Innehållsförteckning

1	Beslut	5
2	Lagtext	6
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder).....	6
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder	7
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder	13
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (2018:545) om ändring i lagen (2017:1148) om ändring i lagen (2014:797) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder	17
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (2018:546) om ändring i lagen (2017:1149) om ändring i lagen (2014:798) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder	19
3	Ärendet och dess beredning	21
4	Behov av tydligare information om aktivitetsgrad i fondförvaltning	21
4.1	Bakgrund	21
4.2	Fondsparandet i Sverige	23
4.3	Vad innebär aktiv respektive passiv fondförvaltning?	23
4.3.1	Terminologi.....	23
4.3.2	Fondförvaltning i praktiken.....	24
4.3.3	Mått på aktivitet i fondförvaltning.....	25
4.3.4	Relevant jämförelseindex	26
4.4	Krav på information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen	26
5	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	42
6	Förslagets konsekvenser	43
6.1	Förslagets syfte.....	43
6.2	Problembeskrivning.....	44
6.3	Konsekvenser för företag och enskilda	44
6.3.1	Konsekvenser för fondförvaltare	44
6.3.2	Konsekvenser för investerare	45
6.4	Konsekvenser för stat, myndigheter och domstolar.....	45
6.4.1	Skattemässiga konsekvenser.....	45
6.4.2	Konsekvenser för Finansinspektionen.....	46
6.4.3	Konsekvenser för Konsumentverket.....	46
6.4.4	Konsekvenser för Sveriges domstolar	46
6.5	Övriga konsekvenser	47
7	Författningskommentar	47
7.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder).....	47

7.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder	47
7.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder	51
7.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:545) om ändring i lagen (2017:1148) om ändring i lagen (2014:797) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder	53
7.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:546) om ändring i lagen (2017:1149) om ändring i lagen (2014:798) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder	53
Bilaga 1	Sammanfattning i betänkandet En hållbar, transparent och konkurrenskraftig fondmarknad (SOU 2016:45)	54
Bilaga 2	Utdrag ur lagförslag i betänkandet En hållbar, transparent och konkurrenskraftig fondmarknad (SOU 2016:45)	56
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna beträffande betänkandet En hållbar, transparent och konkurrenskraftig fondmarknad (SOU 2016:45)	61
Bilaga 4	Lagförslag i promemorian Aktivitetsgrad i fondförvaltning.....	62
Bilaga 5	Förteckning över remissinstanserna beträffande promemorian Aktivitetsgrad i fondförvaltning.....	75

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder),

2. lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

3. lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

4. lag om ändring i lagen (2018:545) om ändring i lagen (2017:1148) om ändring i lagen (2014:797) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

5. lag om ändring i lagen (2018:546) om ändring i lagen (2017:1149) om ändring i lagen (2014:798) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 7 § lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

7 §¹

Följande bestämmelser i lagen (2004:46) om värdepappersfonder ska gälla för förvaltningen av fonderna:

- 2 kap. 18 § om förbud för vissa personer med insynsställning att handla med en värdepappersfond,
- 2 kap. 21 § första stycket om skadestånd,
- 4 kap. 2 § om företrädare för andelsägarna i en värdepappersfond m.m.,
- 4 kap. 8 och 9 §§ om upprättande och godkännande av fondbestämmelser,
- 4 kap. 13 § första stycket om inlösen av fondandelar,
- 4 kap. 15–24 §§ om informa- – 4 kap. 15–28 §§ om informa-
tion om en värdepappersfond, tion om en värdepappersfond,
- 5 kap. 1, 3–19 och 21–25 §§ om placering av medel i en värdepappersfond m.m., samt
- 10 kap. 8 § om skyldighet för revisor att anmäla vissa förhållanden till Finansinspektionen.

Vid tillämpningen av de bestämmelser som anges i första stycket ska fonderna anses som värdepappersfonder och Pensionsmyndigheten som fondandelsägare. Det som föreskrivs om fondbolag ska avse Sjunde AP-fonden.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får, utom såvitt avser 2 kap. 18 § om förbud för vissa personer med insynsställning att handla med en värdepappersfond och 2 kap. 21 § första stycket om skadestånd, meddela föreskrifter om avvikelser från de bestämmelser som anges i första stycket och i ett enskilt fall besluta om undantag från dessa bestämmelser.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2004:46) om värdepappersfonder¹

dels att 1 kap. 6 d §, 4 kap. 20 §, 12 kap. 1 a och 10 §§ och 13 kap. 1 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 4 kap. 25–28 §§, och närmast före 4 kap. 25 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

6 d §²

För den förvaltning av en värdepappersfond som ett förvaltningsbolag utför efter att ha fått tillstånd enligt 6 b § gäller 2 kap. 15 c §, 3 kap., 4 kap. 1–3 och 8–24 §§, 5 kap. 1 och 3–25 §§, 5 a kap., 8 kap. och 9 kap. Det som anges där om fondbolag ska i stället gälla förvaltningsbolaget.

Vid sådan förvaltning som avses i första stycket ska det som anges i 9 kap. 1 § första stycket 1 i stället avse fall när förvaltningsbolagets tillstånd återkallats av behörig myndighet i bolagets hemland eller Finansinspektionen enligt 12 kap. 15 § tredje stycket beslutat att bolaget inte längre får förvalta en värdepappersfond.

4 kap.

20 §³

Informationsbroschyren, faktabladet, den senaste årsberättelsen och, i förekommande fall, den halvårsredogörelse som publicerats därefter ska på begäran kostnadsfritt tillhandahållas den som avser att köpa andelar i en värdepappersfond. Denne ska, med undantag för de fall som avses i 9 kap. 18 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, även utan begäran tillhandahållas faktabladet i god tid innan avtal ingås.

Om fondbolaget genom marknadsföring erbjuder allmänheten att köpa andelar i en värdepappersfond, ska det av erbjudandet framgå att det finns ett faktablad och en informationsbroschyr och var dessa finns att tillgå.

Om information som anges i 16 och 16 a §§, 5 a kap. 24 § samt andra stycket denna paragraf inte lämnas, ska även marknadsföringslagen (2008:486) tillämpas, med undantag av bestämmelserna i

Om information som anges i 16, 16 a och 28 §§, 5 a kap. 24 § samt andra stycket denna paragraf inte lämnas, ska även marknadsföringslagen (2008:486) tillämpas, med undantag av bestämmelserna i

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2013:563.

² Senaste lydelse 2017:1143.

³ Senaste lydelse 2017:690.

29–36 §§ om marknadsstörningsavgift. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket den lagen.

29–36 §§ om marknadsstörningsavgift. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket den lagen.

Information om aktivitetsgrad
i fondförvaltningen

25 §

Ett fondbolag ska för varje värdepappersfond som bolaget förvaltar och vars förvaltning kan jämföras med ett relevant jämförelseindex lämna information om aktivitetsgraden i fondförvaltningen i förhållande till jämförelseindexet. Informationen ska beskriva hur förvaltningen av fonden bedrivs och varför det jämförelseindex som används är relevant.

26 §

Om en värdepappersfond som avses i 25 § har funnits i minst två år, ska aktivitetsgraden även anges som volatiliteten i skillnaden mellan fondens avkastning och jämförelseindexets avkastning. Detta ska anges för varje år under de senaste tio åren eller den kortare tid som fonden har funnits. En förklaring till den uppnådda aktivitetsgraden ska lämnas.

27 §

Ett fondbolag ska för varje värdepappersfond som bolaget förvaltar och vars förvaltning inte kan jämföras med ett relevant jämförelseindex lämna information om varför en sådan jämförelse inte är möjlig.

28 §

Informationen enligt 25–27 §§ ska finnas tillgänglig på fondbolagets webbplats. Därutöver ska informationen lämnas i fondens informationsbroschyr och årsberättelse.

12 kap.

1 a §⁴

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ett fondbolags styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om fondbolaget

1. har fått tillstånd att driva fondverksamhet genom att lämna falska uppgifter eller på annat otillbörligt sätt,

2. tillhandahåller diskretionär portföljförvaltning i strid med 1 kap. 4 §,

3. påbörjar marknadsföring av en av bolaget förvaltat värdepappersfond i ett annat land inom EES innan en underrättelse om detta gjorts hos Finansinspektionen i enlighet med 2 kap. 15 c §,

4. inte uppfyller grundläggande krav på organisation och drift av verksamheten enligt 2 kap. 17 eller 17 f § eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 6 avseende dessa bestämmelser,

5. åsidosätter sina skyldigheter eller på annat sätt överträder det som anges om uppdragsavtal i 4 kap. 4–6 §§ och 7 § första stycket,

6. påbörjar förvaltning och marknadsföring av en värdepappersfond utan att fondbestämmelserna godkänts enligt 4 kap. 9 §,

7. vid upprepade tillfällen låter bli att upprätta eller tillhandahålla informationsbroschyr, faktablad, årsberättelse och halvårsberättelse i enlighet med 4 kap. 15–21 §§,

8. vid upprepade tillfällen placerar medel i en värdepappersfond i strid med det som anges i 5 kap. 1, 3–22, 24 eller 25 § eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 13, 14, 16 och 17 avseende dessa bestämmelser,

9. inte uppfyller kraven på hantering av risker i 5 kap. 2 § första eller andra stycket eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 15 avseende dessa bestämmelser,

10. i strid med 11 kap. 5 § första stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla sådana förvärv och avyttringar som avses där,

11. i strid med 11 kap. 5 § tredje stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla namnen på de ägare som har ett kvalificerat innehav av aktier i bolaget samt storleken på innehavet, eller

12. har befunnits ansvarigt för en allvarlig, upprepad eller systematisk överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen.

Om en sådan person som anges i första stycket omfattas av tillstånds- eller underrättelseskyldighet enligt 11 kap. 1 eller 4 § för förvärv eller avyttring av aktier i bolaget, ska första stycket 10 och 11 inte gälla för den personen i fråga om dessa aktier.

8. vid upprepade tillfällen placerar medel i en värdepappersfond i strid med det som anges i 5 kap. 1, 3–22, 24 eller 25 § eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 15, 16, 18 och 19 avseende dessa bestämmelser,

9. inte uppfyller kraven på hantering av risker i 5 kap. 2 § första eller andra stycket eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 17 avseende dessa bestämmelser,

⁴ Senaste lydelse 2018:542.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om bolagets överträdelse är allvarlig och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, eller, för upprepade allvarliga överträdelser, permanent inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett fondbolag, eller ersättare för någon av dem, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

10 §⁵

Om ett fondbolag inte i tid lämnar de upplysningar som det är skyldigt att göra enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 24, får Finansinspektionen besluta att bolaget ska betala en förseningsavgift på högst 100 000 kronor.

Avgiften tillfaller staten.

Om ett fondbolag inte i tid lämnar de upplysningar som det är skyldigt att göra enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 26, får Finansinspektionen besluta att bolaget ska betala en förseningsavgift på högst 100 000 kronor.

13 kap.

1 §⁶

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka åtgärder ett fondbolag ska vidta om det tar emot medel med redovisningsskyldighet enligt 1 kap. 4 § eller 7 kap. 1 §,
2. vilka poster som får räknas in i startkapitalet enligt 2 kap. 4 §,
3. vilka poster som får räknas in i egna medel enligt 2 kap. 8–10 §§,
4. på vilket språk underrättelsen enligt 2 kap. 15 c § första stycket ska skrivas,
5. hur fondbolaget ska offentliggöra handlingarna enligt 2 kap. 15 c § tredje stycket,
6. vad ett fondbolag ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 2 kap. 17, 17 c och 17 f §§,
7. vilka åtgärder ett fondbolag ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 2 kap. 17 g §,
8. vilken information som ska lämnas i underrättelsen till andelsägare enligt 4 kap. 9 a § och på vilket sätt underrättelsen ska lämnas,
9. villkor som en andelsklass får vara förenad med enligt 4 kap. 10 § andra stycket 2 och under vilka förutsättningar en andelsklass får vara förenad med ett visst villkor,
10. tillhandahållande av informationsbroschyr och faktablad enligt 4 kap. 20 §,
11. på vilket språk informationen enligt 4 kap. 20 § ska tillhandahållas,
12. hur informationen enligt 4 kap. 24 § ska presenteras,

⁵ Senaste lydelse 2018:542.

⁶ Senaste lydelse 2018:542.

13. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en värdepappersfond får placeras i enligt 5 kap. 1 § andra stycket första meningen,

14. vilka tekniker och instrument ett fondbolag får använda enligt 5 kap. 1 § tredje stycket samt villkor och gränser för sådan användning,

15. det system för riskhantering ett fondbolag ska ha enligt 5 kap. 2 § första och andra styckena,

16. kriterier för indexfonder enligt 5 kap. 7 §,

17. beräkning av exponeringar enligt 5 kap. 13 och 14 §§,

18. på vilket sätt underrättelsen till andelsägarna enligt 5 a kap. 7 § ska lämnas,

19. vilka fel och försummelser som ska rapporteras enligt 5 a kap. 18 §,

20. förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 5 a kap. 37 och 46 §§,

21. vilka åtgärder ett fondbolag ska vidta för att uppfylla de krav som följer av bestämmelserna i 7 kap. 3 §,

22. vad informationen enligt 8 kap. 8 § ska innehålla, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen,

23. på vilket språk de handlingar som ska lämnas tillsammans med ansökan enligt 8 kap. 19 § ska upprättas,

24. vilka upplysningar fondbolag, förvaltningsbolag, fondföretag samt förvaringsinstitut ska lämna till Finansinspektionen enligt

13. hur volatiliteten i skillnaden mellan fondens avkastning och jämförelseindexets avkastning enligt 4 kap. 26 § ska beräknas,

14. hur informationen enligt 4 kap. 28 § ska presenteras,

15. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en värdepappersfond får placeras i enligt 5 kap. 1 § andra stycket första meningen,

16. vilka tekniker och instrument ett fondbolag får använda enligt 5 kap. 1 § tredje stycket samt villkor och gränser för sådan användning,

17. det system för riskhantering ett fondbolag ska ha enligt 5 kap. 2 § första och andra styckena,

18. kriterier för indexfonder enligt 5 kap. 7 §,

19. beräkning av exponeringar enligt 5 kap. 13 och 14 §§,

20. på vilket sätt underrättelsen till andelsägarna enligt 5 a kap. 7 § ska lämnas,

21. vilka fel och försummelser som ska rapporteras enligt 5 a kap. 18 §,

22. förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 5 a kap. 37 och 46 §§,

23. vilka åtgärder ett fondbolag ska vidta för att uppfylla de krav som följer av bestämmelserna i 7 kap. 3 §,

24. vad informationen enligt 8 kap. 8 § ska innehålla, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen,

25. på vilket språk de handlingar som ska lämnas tillsammans med ansökan enligt 8 kap. 19 § ska upprättas,

26. vilka upplysningar fondbolag, förvaltningsbolag, fondföretag samt förvaringsinstitut ska lämna till Finansinspektionen enligt

10 kap. 2 § första stycket och när
upplysningarna ska lämnas, och
25. sådana avgifter som avses i
10 kap. 11 §.

10 kap. 2 § första stycket och när
upplysningarna ska lämnas, och
27. sådana avgifter som avses i
10 kap. 11 §.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.
 2. Bestämmelserna i 4 kap. 28 § tillämpas första gången i fråga om årsberättelsen för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2018.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

dels att 10 kap. 3 § och 15 kap. 2 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 10 kap. 12–15 §§, och närmast före 10 kap. 12 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

3 §¹

Informationsbroschyren och faktabladet ska på begäran kostnadsfritt tillhandahållas den som avser att köpa andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond som marknadsförs till icke-professionella investerare i Sverige. Köparen ska, med undantag för de fall som avses i 9 kap. 18 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, även utan begäran tillhandahållas faktabladet i god tid innan avtal ingås.

Om AIF-förvaltaren genom marknadsföring erbjuder allmänheten att köpa andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond som avses i första stycket, ska det av erbjudandet framgå att det finns ett faktablad och en informationsbroschyr och var dessa finns att tillgå.

Om information inte tillhandahålls i enlighet med 2 § samt första och andra styckena denna paragraf, ska marknadsföringslagen (2008:486) tillämpas, med undantag av bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstörningsavgift. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket den lagen.

Om information inte tillhandahålls i enlighet med 2 *och 15 §§* samt första och andra styckena denna paragraf, ska marknadsföringslagen (2008:486) tillämpas, med undantag av bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstörningsavgift. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket den lagen.

Information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen

12 §

En AIF-förvaltare ska för varje specialfond som förvaltaren förvaltar och vars förvaltning kan jämföras med ett relevant jämförelseindex lämna information om aktivitetsgraden i fondförvaltningen i förhållande till jämförelseindexet. Informationen ska beskriva hur förvaltningen av fonden

¹ Senaste lydelse 2017:701.

bedrivs och varför det jämförelseindex som används är relevant.

13 §

Om en specialfond som avses i 12 § har funnits i minst två år, ska aktivitetsgraden även anges som volatiliteten i skillnaden mellan fondens avkastning och jämförelseindexets avkastning. Detta ska anges för varje år under de senaste tio åren eller den kortare tid som fonden har funnits. En förklaring till den uppnådda aktivitetsgraden ska lämnas.

14 §

En AIF-förvaltare ska för varje specialfond som förvaltaren förvaltar och vars förvaltning inte kan jämföras med ett relevant jämförelseindex lämna information om varför en sådan jämförelse inte är möjlig.

15 §

Informationen enligt 12–14 §§ ska finnas tillgänglig på AIF-förvaltarens webbplats. Därutöver ska informationen lämnas i fondens informationsbroschyr och årsberättelse.

15 kap.

2 §²

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 3 kap. 2 § tredje stycket,
2. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta om förvaltaren tar emot medel med redovisningsskyldighet enligt 3 kap. 2 a §,
3. vad en AIF-förvaltare ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 4 kap. 2 § första stycket 4 och 3 § andra stycket och 5 kap. 5 § tredje stycket,
4. vilka poster som får räknas in i startkapitalet och kapitalbasen enligt 7 kap. 1–4 §§,

² Senaste lydelse 2018:544.

5. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 8 kap. 1 a §,

6. vilka uppgifter som ska ingå i en underrättelse enligt 8 kap. 14 § och i en ansökan om godkännande enligt 8 kap. 16 §, samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

7. en AIF-förvaltares ersättningssystem och vad förvaltaren ska iaktta för att uppfylla villkoren enligt 8 kap. 22 §,

8. vilka uppgifter som ska ingå i en informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 § och 12 kap. 7 §,

9. vilka uppgifter som ska ingå i ett faktablad enligt 10 kap. 2 § och 12 kap. 8 §,

10. tillhandahållande av informationsbroschyr och faktablad enligt 10 kap. 3 §,

11. hur informationen enligt 10 kap. 11 § ska presenteras,

12. hur volatiliteten i skillnaden mellan fondens avkastning och jämförelseindexets avkastning enligt 10 kap. 13 § ska beräknas,

13. hur informationen enligt 10 kap. 15 § ska presenteras,

12. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 7 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

13. vad AIF-förvaltaren ska iaktta för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,

14. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,

15. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en specialfond får placeras i, vilka tekniker och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,

16. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,

17. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

14. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 7 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

15. vad AIF-förvaltaren ska iaktta för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,

16. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,

17. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en specialfond får placeras i, vilka tekniker och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,

18. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,

19. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

18. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,

19. vad som vid förvaltning av specialfonder ska iaktas för att uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,

20. vilka upplysningar AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap. 6 §,

21. avgifter enligt 13 kap. 15 §, samt

22. på vilket språk handlingar som avses i denna lag ska upprättas.

20. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,

21. vad som vid förvaltning av specialfonder ska iaktas för att uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,

22. vilka upplysningar AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap. 6 §,

23. avgifter enligt 13 kap. 15 §, samt

24. på vilket språk handlingar som avses i denna lag ska upprättas.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

2. Bestämmelserna i 10 kap. 15 § tillämpas första gången i fråga om årsberättelsen för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2018.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:545) om ändring i lagen (2017:1148) om ändring i lagen (2014:797) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Härigenom föreskrivs att 15 kap. 2 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder i stället för lydelsen enligt lagen (2018:545) om ändring i lagen (2017:1148) om ändring i lagen (2014:797) om ändring i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2018:545

Föreslagen lydelse

15 kap.

2 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 3 kap. 2 § tredje stycket,

2. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta om förvaltaren tar emot medel med redovisningsskyldighet enligt 3 kap. 2 a §,

3. vad en AIF-förvaltare ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 4 kap. 2 § första stycket 4 och 8 § tredje stycket och 5 kap. 5 § tredje stycket,

4. vilka poster som får räknas in i startkapitalet och kapitalbasen enligt 7 kap. 1–4 §§,

5. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 8 kap. 1 a §,

6. vilka uppgifter som ska ingå i en underrättelse enligt 8 kap. 14 § och i en ansökan om godkännande enligt 8 kap. 16 §, samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

7. en AIF-förvaltares ersättningssystem och vad förvaltaren ska iaktta för att uppfylla villkoren enligt 8 kap. 22 §,

8. vilka uppgifter som ska ingå i en informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 § och 12 kap. 7 §,

9. vilka uppgifter som ska ingå i ett faktablad enligt 10 kap. 2 § och 12 kap. 8 §,

10. tillhandahållande av informationsbroschyr och faktablad enligt 10 kap. 3 §,

11. hur informationen enligt 10 kap. 11 § ska presenteras,

12. hur volatiliteten i skillnaden mellan fondens avkastning och jämförelseindexets avkastning enligt 10 kap. 13 § ska beräknas,

13. hur informationen enligt 10 kap. 15 § ska presenteras,

12. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5

14. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5

och 7 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

13. vad AIF-förvaltaren ska iaktta för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,

14. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,

15. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en specialfond får placeras i, vilka tekniker och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,

16. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,

17. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

18. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,

19. vad som vid förvaltning av specialfonder ska iaktas för att uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,

20. vilka upplysningar AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap. 6 §,

21. avgifter enligt 13 kap. 15 §, samt

22. på vilket språk handlingar som avses i denna lag ska upprättas.

och 7 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

15. vad AIF-förvaltaren ska iaktta för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,

16. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,

17. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en specialfond får placeras i, vilka tekniker och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,

18. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,

19. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

20. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,

21. vad som vid förvaltning av specialfonder ska iaktas för att uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,

22. vilka upplysningar AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap. 6 §,

23. avgifter enligt 13 kap. 15 §, samt

24. på vilket språk handlingar som avses i denna lag ska upprättas.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:546) om ändring i lagen (2017:1149) om ändring i lagen (2014:798) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Härigenom föreskrivs att 15 kap. 2 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder i stället för lydelsen enligt lagen (2018:546) om ändring i lagen (2017:1149) om ändring i lagen (2014:798) om ändring i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2018:546

Föreslagen lydelse

15 kap.

2 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 3 kap. 2 § tredje stycket,
2. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta om förvaltaren tar emot medel med redovisningsskyldighet enligt 3 kap. 2 a §,
3. vad en AIF-förvaltare ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 4 kap. 2 § första stycket 4,
4. vilka poster som får räknas in i startkapitalet och kapitalbasen enligt 7 kap. 1–4 §§,
5. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 8 kap. 1 a §,
6. vilka uppgifter som ska ingå i en underrättelse enligt 8 kap. 14 § och i en ansökan om godkännande enligt 8 kap. 16 §, samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,
7. en AIF-förvaltares ersättningssystem och vad förvaltaren ska iaktta för att uppfylla villkoren enligt 8 kap. 22 §,
8. vilka uppgifter som ska ingå i en informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 § och 12 kap. 7 §,
9. vilka uppgifter som ska ingå i ett faktablad enligt 10 kap. 2 § och 12 kap. 8 §,
10. tillhandahållande av informationsbroschyr och faktablad enligt 10 kap. 3 §,
11. hur informationen enligt 10 kap. 11 § ska presenteras,
 12. hur volatiliteten i skillnaden mellan fondens avkastning och jämförelseindexets avkastning enligt 10 kap. 13 § ska beräknas,
 13. hur informationen enligt 10 kap. 15 § ska presenteras,
12. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 7 §§ samt vilken information
14. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 7 §§ samt vilken information

och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

13. vad AIF-förvaltaren ska iaktta för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,

14. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,

15. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en specialfond får placeras i, vilka tekniker och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,

16. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,

17. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

18. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,

19. vad som vid förvaltning av specialfonder ska iakttas för att uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,

20. vilka upplysningar AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap. 6 §,

21. avgifter enligt 13 kap. 15 §, samt

22. på vilket språk handlingar som avses i denna lag ska upprättas.

och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

15. vad AIF-förvaltaren ska iaktta för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,

16. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,

17. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en specialfond får placeras i, vilka tekniker och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,

18. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,

19. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

20. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,

21. vad som vid förvaltning av specialfonder ska iakttas för att uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,

22. vilka upplysningar AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap. 6 §,

23. avgifter enligt 13 kap. 15 §, samt

24. på vilket språk handlingar som avses i denna lag ska upprättas.

3 Ärendet och dess beredning

Regeringen gav i oktober 2014 en särskild utredare i uppdrag att bl.a. analysera om det finns behov av ändringar i de näringsrättsliga bestämmelserna för att stärka den svenska fondbranschens konkurrenskraft och i så fall föreslå sådana ändringar (dir. 2014:139).

Genom tilläggsdirektiv beslutade av regeringen i mars 2015 utvidgades uppdraget till att omfatta förslag på åtgärder för att tydliggöra skillnaden mellan aktivt och passivt förvaldade fonder för investerare (dir. 2015:28). Utredningen, som antog namnet 2014 års fondutredning, lämnade i juni 2015 delbetänkandet UCITS V En uppdaterad fondlagstiftning (SOU 2015:62). Delbetänkandet har behandlats i särskild ordning (se Fi2015/03428/V).

2014 års fondutredning redovisade uppdraget i övrigt i juni 2016 i slutbetänkandet En hållbar, transparent och konkurrenskraftig fondmarknad (SOU 2016:45). En sammanfattning av slutbetänkandet finns i *bilaga 1*. Utredningens lagförslag när det gäller aktiv och passiv fondförvaltning finns i *bilaga 2*. Slutbetänkandet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. En remissammanställning finns tillgänglig i Finansdepartementet (Fi2016/02541/V).

Inom Finansdepartementet har det därefter tagits fram en promemoria, Aktivitetsgrad i fondförvaltning. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 4*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 5*. Remissvaren finns tillgängliga i Finansdepartementet (Fi2017/02560/V).

I denna lagrådsremiss finns förslag som bygger på utredningens och promemorians förslag om krav på information om aktivitetsgrad i fondförvaltning.

4 Behov av tydligare information om aktivitetsgrad i fondförvaltning

4.1 Bakgrund

På fondmarknaden finns fonder som beskrivs som aktivt respektive passivt förvaldade. Mycket förenklat kan man beskriva aktiv förvaltning på så sätt att fondförvaltaren placerar fondens medel i finansiella instrument, t.ex. aktier, som av förvaltaren bedöms ge högst avkastning med hänsyn till risken. Vid passiv förvaltning görs inte den bedömningen. I stället köps finansiella instrument för att så nära som möjligt replikera ett specifikt jämförelseindex avseende t.ex. en geografisk marknad eller en viss bransch. En närmare redogörelse för aktiv respektive passiv fondförvaltning finns i avsnitt 4.3.

Under senare tid har aktiv och passiv fondförvaltning diskuterats flitigt, inte minst i förhållande till den årliga avgift som förvaltaren tar ut för förvaltningen av fonden. Flera akademiska studier och jämförelser har

genomförts både i Sverige och utomlands. Finansinspektionen har genomfört en undersökning på området. Fondbolagens förening har bl.a. gett ut en vägledning, ett flertal artiklar samt en debattbok. I vägledningen rekommenderas medlemmarna att i årsberättelsen redovisa aktiviteten i förvaltningen av sina fonder under föregående år. Diskussionen har sammanfattningsvis handlat om att skillnaderna mellan en aktivt förvaltd fond och en passivt förvaltd fond många gånger är små. Fondernas innehav och avkastning är i stort sett desamma medan förvaltningsavgiften för aktivt förvaltda fonder är högre. Samtidigt hävdas att den information om fonderna som investerare har tillgång till inte alltid ger en rättvisande bild. Beskrivningen av förvaltningen stämmer inte överens med verkligheten när förvaltningen framställs som mer aktiv än den faktiskt är. För en detaljerad redogörelse av diskussionen på området, se avsnitt 5.1 i utredningens slutbetänkande (SOU 2016:45).

Under år 2015 påbörjade Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) ett arbete med att utreda förekomsten av s.k. dolda indexfonder ("closet index tracking") på den europeiska marknaden, dvs. fonder som utifrån lämnad information om mål och placeringsinriktning förefaller vara aktivt förvaltda men som i praktiken i princip endast följer ett jämförelseindex. Som en följd av Esmas arbete, men även oberoende av det arbetet, har granskningar genomförts av tillsynsmyndigheter i ett antal länder inom EU. Esma har i juni 2018 hållit en workshop med tillsynsmyndigheterna för att utbyta erfarenheter när det gäller det arbete som har gjorts på tillsynsområdet och för att främja tillsynskonvergens.

I Sverige har Finansinspektionen i en undersökning granskat ett antal aktivt förvaltda fonder. Vid granskningen har brister framkommit, bl.a. genom att konsumenterna har betalat för att förvaltningen ska vara aktiv och fonden har beskrivits som aktivt förvaltd, men där i praktiken ett index har följts (Finansinspektionens rapport Konsumentskyddet på finansmarknaden, 12 maj 2015, s. 16 f.). Finansinspektionen har även gjort en kartläggning av 25 fondandelsfonder (s.k. fond-i-fonder) utifrån hur konsumenterna informeras om avgifter samt hur förvaltarena redovisat fondens mål och prestation (Finansinspektionens rapport Kartläggning av fondandelsfonder, 21 maj 2018). Kartläggningen har visat på en generellt hög avgiftsnivå för sådana fonder samt att det för närmare hälften av dem inte används ett jämförelseindex, vilket försvårar för konsumenterna att utvärdera förvaltningen. Finansinspektionen har utifrån kartläggningen identifierat att jämförelseindex ofta är ett bra och enkelt sätt att utvärdera förvaltarens prestation. För de fonder där en jämförelse mot ett relevant index inte är möjlig förväntar sig inspektionen att förvaltarena på annat sätt informerar om sin prestation.

Vidare kan nämnas att Sveriges Aktiesparares Riksförbund (Aktiespararna) under år 2014 inledde en grupptalan mot ett fondbolag i Allmänna reklamationsnämnden (ARN). Aktiespararna hävdade att fondbolaget hade tagit ut för höga förvaltningsavgifter i förhållande till hur förvaltningen av fonderna skett och begärde skadestånd (ärendenummer 2014-11304). Den 1 juli 2015 beslutade ARN att inte pröva ärendet, eftersom det krävdes muntlig bevisning och muntlig förberedelse, vilket inte kan komma i fråga hos ARN. ARN har enligt uppgift i maj 2018 inte haft några fler liknande ärenden sedan den aktuella grupptalan fördes. Något ärende om dolda indexfonder har inte heller varit föremål för talan som Konsumentverket

har drivit under de senaste åren. Under år 2016 inledde Konsumentverket dock en granskning om huruvida det jämförelseindex ett fondbolag hade använt i marknadsföring av en förvaltat fond hade varit relevant eller inte och om det i så fall varit fråga om vilseledande marknadsföring (dnr 2016/865). Det aktuella ärendet avslutades i juni 2017 efter att frivillig rättelse hade skett.

4.2 Fondsparandet i Sverige

Enligt Fondbolagens förening (Årsrapport 2017) uppgick den sammanlagda fondförmögenheten i Sverige vid utgången av år 2017 till 4 018 miljarder kronor, vilket utgör den högsta fondförmögenheten som någonsin uppmätts. Av den totala fondförmögenheten är 2 356 miljarder kronor (motsvarande 59 procent) placerade i aktiefonder. Fondkapitalet är i huvudsak placerat i aktivt förvaltade fonder även om placeringar i indexfonder ökar. Sedan 2010 har indexfondernas andel av den totala förmögenheten i aktiefonder ökat, från 6 procent till drygt 16 procent.

För en genomgång av skillnader i avgifter, aktivitetsgrad och avkastning mellan vissa jämförbara aktivt förvaltade fonder och indexfonder hänvisas till avsnitt 5.5 i utredningens slutbetänkande (SOU 2016:45). För en genomgång av hur ett urval av fonder och förvaltningen av dem beskrivs i information till fondsparare, se avsnitt 5.6 i betänkandet.

4.3 Vad innebär aktiv respektive passiv fondförvaltning?

4.3.1 Terminologi

En värdepappersfond är en fond som består av finansiella tillgångar, som bildats genom kapitaltillskott från allmänheten, ägs av dem som skjutit till kapital, vars andelar kan lösas in på begäran av en andelsägare och som förvaltas enligt bestämmelserna i 5 eller 5 a kap. lagen (2004:46) om värdepappersfonder (1 kap. 1 § första stycket 25 lagen om värdepappersfonder). Regleringen när det gäller värdepappersfonder bygger på Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) (UCITS-direktivet). En specialfond är en alternativ investeringsfond som förvaltas enligt lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder och uppfyller de särskilda villkoren i 12 kap. samma lag (1 kap. 11 § 23 lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder). För specialfonder gäller i viss mån samma regler som för värdepappersfonder. En alternativ investeringsfond är ett företag för kollektiva investeringar som tar emot kapital från ett antal investerare för att investera det i enlighet med en fastställd investeringspolicy till förmån för dessa investerare, och som inte kräver auktorisation enligt UCITS-direktivet. Definitionen av alternativ investeringsfond i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder motsvarar definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv

2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010 (AIFM-direktivet) (artikel 4.1 a) och omfattar ett flertal olika fondtyper för vilka UCITS-direktivet inte gäller, som nämns ovan bl.a. svenska specialfonder men även riskkapitalfonder, infrastrukturfonder, fastighetsfonder och råvarufonder. Avgörande för om ett företag ska anses vara en alternativ investeringsfond är oftast vilket syfte det har, vilket framgår av företagets bolagsordning eller liknande. De allra flesta bolag har som syfte att bedriva någon typ av verksamhet, och inte att investera kapitalet i enlighet med en definierad investeringspolicy. De faller därför utanför AIFM-direktivets definition (se vidare prop. 2012/13:155 s. 191–196 och 427).

I lagen om värdepappersfonder finns en särskild reglering av indexfonder, som gäller för såväl värdepappersfonder som specialfonder (5 kap. 7 § nämnda lag respektive 12 kap. 13 § andra stycket lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder). En indexfond är enligt den regleringen en fond vars medel enligt fondbestämmelserna ska placeras i aktier eller skuldförbindelser i syfte att efterbilda sammansättningen av ett visst aktieindex eller index för skuldförbindelser. Endast en fond som uppfyller dessa rekvisit är att betrakta som en indexfond i lagens mening.

4.3.2 Fondförvaltning i praktiken

Vid förvaltning av indexfonder består det löpande förvaltningsarbetet i huvudsak av att innehaven i fonden kontinuerligt justeras för att överensstämma med tillgångarna i det index som fonden speglar eller replikerar. Detta är nödvändigt eftersom sammansättningen av tillgångarna i index förändras över tid, men också för att regelbundet hantera dagliga in- och utflöden i fonden. Förvaltaren behöver därmed inte lägga ned resurser på att analysera de bolag som investeringarna avser, varför indexfonder i genomsnitt har en lägre förvaltningsavgift än aktivt förvaltade fonder. Många indexfonder är s.k. ETF:er (exchange-traded funds eller börs-handlade fonder). Andelarna i sådana fonder handlas, till skillnad från andelar i traditionella fonder, i realtid och till en känd kurs på en handelsplats på samma sätt som aktier.

Fonder som inte är indexfonder är aktivt förvaltade fonder (jfr Esmas riktlinjer angående börshandlade fonder och andra frågor som rör fondföretag, se avsnitt 4.3.3). Aktivt förvaltade fonder kan antingen ha som målsättning att överträffa avkastningen hos ett jämförelseindex, eller att generera avkastning i absoluta tal. I de fall då målsättningen är att överträffa avkastningen hos ett jämförelseindex, försöker förvaltaren generera värde för investerarna genom att välja placeringar som förväntas överträffa fondens jämförelseindex över tid. I detta ingår bl.a. att övervaka och modifiera portföljen utifrån det aktuella marknadsläget. Med hjälp av kontinuerlig analys och beslut kan förvaltaren utnyttja potentiella konjunkturfluktuationer på en specifik marknad eller bransch. Förvaltare har olika strategier för hur de ska överträffa ett jämförelseindex. För en övergripande genomgång av olika förvaltningsstrategier, samt vilka ansatser de bygger på, se avsnitt 5.2 i utredningens slutbetänkande (SOU 2016:45). Oavsett förvaltningsstrategi är de analyser som föregår förvaltarens

investeringsbeslut förenade med kostnader. Aktiv förvaltning skapar ett mervärde för investerarna om avkastningen relativt index motiverar den högre kostnaden för aktiv förvaltning jämfört med passiv förvaltning (förvaltning av indexfonder).

4.3.3 Mått på aktivitet i fondförvaltning

Det finns olika sätt att mäta i vilken utsträckning en fond är aktivt förvaltd. De vanligaste sätten att bedöma förvaltningens aktivitetsgrad är att granska hur mycket fondens avkastning eller innehav avviker från dess jämförelseindex. För dessa mått, eller nyckeltal, används uttrycken aktiv risk (eng. "tracking error") respektive aktiv andel (eng. "active share").

För att uppnå en skillnad i förhållande till en fonds jämförelseindex måste förvaltaren antingen investera i värdepapper som inte finns representerade i index eller investera i samma värdepapper som finns representerade i index men med en annan fördelning. Historiskt sett har mätning av aktivitetsgrad framför allt skett med hjälp av nyckeltalet aktiv risk. Aktiv risk fokuserar på avkastning och mäter skillnaden mellan fondens avkastning och avkastningen hos dess jämförelseindex över tid. Mer konkret brukar aktiv risk beräknas som volatiliteten i skillnaden mellan fondens avkastning och avkastning för dess jämförelseindex. I Esmas Riktlinjer för behöriga myndigheter och fondförvaltningsbolag från den 1 augusti 2014 (ESMA/2014/937SV) definieras "tracking error" i den svenska språkversionen som "variationen i skillnaden mellan indexfondens avkastning och avkastningen av det eller de index som följs". Detta kan jämföras med den engelska språkversionen, där det benämns som "the volatility of the difference between the return of the *Index-tracking UCITS* and the return of the index or indices tracked". Med indexfond (eng. *Indextracking UCITS*) avses enligt samma riktlinjer en fond vars strategi är att efterbilda eller följa ett eller flera index, till exempel med syntetisk eller fysisk replikering. För svenska fonder baseras beräkningarna av aktiv risk oftast på månadsdata som sedan räknas upp till ett årsvärde. För att få fram värdet behövs endast fondens historiska andelskurser och dess index historiska utveckling, vilket gör det relativt enkelt att beräkna aktiv risk. Enligt de riktlinjer som Fondbolagens förening har tagit fram för redovisning av nyckeltal avseende svenska värdepappersfonder och specialfonder ska nyckeltalet anges i fondens årsberättelse.

En aktivt förvaltd fond förväntas ha ett högre mått på aktiv risk än en indexfond givet samma jämförelseindex, eftersom ett lågt mått på aktiv risk indikerar liten möjlighet att överträffa index. Aktiv risk ger ingen information om fondens innehav, även om måttet påverkas av i vilken utsträckning de enskilda innehaven har en avvikande utveckling eller storlek i förhållande till index. En fond vars medel placeras i aktier i samma bolag som dess jämförelseindex men med en annan fördelning kan därför ha hög aktiv risk.

Aktiv andel utgår i stället från innehaven och mäter hur fördelningen av fondens innehav förhåller sig till jämförelseindex. Måttet anger konkret hur mycket fondens innehav i procent i varje aktie avviker från aktiernas vikt i jämförelseindex, dividerat med två. Noll procent aktiv andel innebär att fonden har exakt samma innehav och samma fördelning av innehaven

som dess jämförelseindex, och 100 procent innebär att fondens innehav inte finns representerade i indexet.

4.3.4 Relevant jämförelseindex

Aktivitet i fondförvaltning mäts relativt ett jämförelseindex. För att ett mått på aktivitet ska vara ett relevant mått måste därför fondens jämförelseindex vara relevant. Ett index är ett relevant jämförelseindex för en fond om indexet ger en god representation av fondens långsiktiga (strategiska) investeringsinriktning med avseende på faktorer som val av tillgångsslag (såsom aktier eller räntebärande värdepapper), marknad (såsom geografi eller bransch), eller med avseende på avkastnings- och riskprofil generellt. Med riskprofil avses fondens förväntade avkastningsfluktuationer under normala marknadsförhållanden.

4.4 Krav på information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen

Regeringens förslag: Fondbolag och AIF-förvaltare ska för varje värdepappersfond respektive specialfond som förvaltaren förvaltar och vars förvaltning kan jämföras med ett relevant jämförelseindex, lämna information om aktivitetsgraden i fondförvaltningen i förhållande till jämförelseindexet. Informationen ska beskriva hur förvaltningen av fonden bedrivs och varför det jämförelseindex som används är relevant. Sådan information ska lämnas oavsett hur länge fonden har funnits. Om fonden har funnits i minst två år, ska aktivitetsgraden för fonden även anges som volatiliteten i skillnaden mellan fondens avkastning och jämförelseindexets avkastning (aktiv risk, eng. "tracking error"). Detta ska anges för varje år under de senaste tio åren eller den kortare tid som fonden har funnits. En förklaring till den uppnådda aktivitetsgraden ska också lämnas.

Fondbolag och AIF-förvaltare ska, för varje värdepappersfond respektive specialfond som förvaltaren förvaltar och vars förvaltning inte kan jämföras med ett relevant jämförelseindex, lämna information om varför en sådan jämförelse inte är möjlig.

Informationen enligt ovan ska finnas tillgänglig på fondbolagets respektive AIF-förvaltarens webbplats. Därutöver ska informationen lämnas i fondens informationsbroschyr och årsberättelse.

Om fondbolaget eller AIF-förvaltaren inte lämnar den information som krävs ska även marknadsföringslagen tillämpas, dock inte bestämmelserna om marknadsstörningsavgift i den lagen. Informationen ska anses vara väsentlig enligt den lagen.

Det som ska gälla för fondbolag enligt ovan ska även gälla för förvaltningsbolag med tillstånd att förvalta en värdepappersfond och för Sjunde AP-fonden.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om

1. hur volatiliteten i skillnaden mellan fondens avkastning och jämförelseindexets avkastning ska beräknas, och

2. hur informationen som ska lämnas enligt ovan ska presenteras på förvaltarens webbplats samt i fondens informationsbroschyr och årsberättelse.

Regeringens bedömning: Något krav på tillhandahållande av information om aktivitetsgrad i fondförvaltning bör inte gälla för utländska motsvarigheter till specialfonder eller för övriga aktörer som distribuerar fondandelar.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens förslag. Utredningens förslag avviker från regeringens förslag genom att utredningens förslag endast innehåller krav på redovisning av aktivitetsmått i fondförvaltningen för en värdepappersfond som inte är en indexfond eller, om sådant mått inte kan anges, en beskrivning på annat sätt av hur förvaltningen av en sådan fond bedrivs. I utredningens förslag specificeras inte vilket aktivitetsmått för aktivitetsgraden som ska användas eller någon tidsperiod som aktivitetsgraden ska avse. Utredningens förslag innebär inte heller något krav på att information ska lämnas i informationsbroschyren för fonden. Utredningen föreslår inte att marknadsföringslagen ska tillämpas om information om aktivitetsgrad i fondförvaltning enligt lagen om värdepappersfonder respektive lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder inte lämnas. När det gäller AIF-förvaltare omfattar det informationskrav som ska gälla enligt utredningens förslag sådana förvaltare som marknadsför alternativa investeringsfonder till icke-professionella investerare i Sverige. Utredningens förslag till bemyndigande innebär att föreskrifter kan meddelas om vad informationen om aktivitetsgraden i fondförvaltningen ska innehålla. Utredningen gör inte någon bedömning när det gäller om krav på tillhandahållande av information om aktivitetsgrad i fondförvaltning bör gälla för övriga aktörer som distribuerar fondandelar.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Stockholms tingsrätt* anser att det bör övervägas om det i lagen bör införas ett krav på att redovisa även avkastning i samband med aktivitetsmått och avgift, för att ge investerarna en mer fullständig bild. *Pensionsmyndigheten* är positiv till kravet att redovisa mått för hur aktiv förvaltning bedrivs, men anser att det inte är lämpligt att kräva att just nyckeltalet aktiv andel ska anges. Myndigheten poängterar att aktiv andel är irrelevant i de fall jämförelseindexet är irrelevant. Pensionsmyndigheten påpekar också att det måste framgå att måtten på aktivitet inte säger något om hur bra fonden är som investering. *Sjunde AP-fonden* har inget att invända mot förslaget men vill tydliggöra att AP7 Aktiefond har en indexnära förvaltning och inte ska betraktas som en indexfond (avsnitt 5.4 i utredningens slutbetänkande). *Konsumentverket* påpekar att aktivitetsmåtten kan vara svåra att förstå för en genomsnittligt insatt investerare och vill gärna se att aktivitetsinformation även ska finnas på webbplatserna hos de mellanhänder som förmedlar och säljer andelar i fonderna. Konsumentverket påpekar även att det ur konsumentperspektiv vore önskvärt om informationen fanns i ett och samma dokument, exempelvis fondernas faktablad, och att frågan därför bör lyftas på EU-nivå vid framtida revidering av reglerna om faktablad. *Göteborgs universitet* anser att aktivitetsmått bör redovisas även för passivt förvaltade aktiefonder och att räntefonder, hedgefonder och blandfonder bör

undantas från kravet. Göteborgs universitet anser även att både aktiv andel och aktiv risk bör redovisas för investerare. *Fondbolagens förening* anser att kravet på redovisning av aktivitet bör begränsas till aktiefonder. Föreningen anser också att ett krav på redovisning av måttet aktiv andel inte är proportionerligt för mindre fondbolag eftersom kostnaden för att införskaffa indexuppgifter kan vara hög, samt att aktiv andel kan vara missvisande eftersom måttet i vissa sammanhang kan vara högt samtidigt som måttet aktiv risk kan vara lågt. Fondbolagens förening avstyrker förslaget om ett bemyndigande att meddela föreskrifter eftersom några skäl för bemyndigandet inte anges och det redan finns ett bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter om innehållet i årsberättelsen. *Näringslivets Regelnämnd* ifrågasätter behovet av lagstiftning eftersom det redan finns självreglering på området. Nämnden anser att en begränsning av kravet på redovisning av ett aktivitetsmått till aktiefonder bör övervägas. Nämnden anser också att en analys bör göras när det gäller om ett i förväg uppsatt aktivitetsmått alltid är till fördel för investerarna i deras bedömning av den årliga avgiftens storlek i förhållande till fondens aktivitetsmått. Nämnden påpekar även att kostnaden för att beräkna aktiv andel inte är proportionerlig för mindre fondbolag och att Finansinspektionen redan har bemyndigats att meddela föreskrifter om innehållet i informationsbroschyr och årsberättelse. *Svenska Bankföreningen* ifrågasätter om följsamhet till ett i förväg uppsatt aktivitetsmått alltid kan anses vara i investerares intresse. Bankföreningen påpekar också att det är oklart om och i så fall hur kravet på redovisning av aktivitetsmått påverkar förvaringsinstitutens kontrolluppgifter. *Sveriges Aktiesparares Riksförbund* (Aktiespararna) skulle vilja se att aktivitetsmått redovisades både i fondens informationsbroschyr och årsberättelse. Aktiespararna anser vidare att både aktiv andel och aktiv risk bör redovisas för investerare. Aktiespararna påpekar att aktivitetsmåten kan vara svåra att förstå för investerare och anser att informationen måste vara mycket tydligare för att konsumenter ska kunna tillgodogöra sig den. Aktiespararna föreslår att Finansinspektionens möjligheter att ingripa vid bristande eller felaktig informationsgivning avseende förvaltningen förtydligas. *Sveriges Konsumenter* anser att kravet på aktivitetsmått har ett begränsat värde för de flesta sparare eftersom de inte har tillräckliga kunskaper på området. Föreningen framhåller att måtten skulle kunna vara av värde vid en rådgivningssituation, men tror inte att det kommer att få genomslag så länge rådgivningen präglas av intressekonflikter. Föreningen anser vidare att tillsynsmyndigheten borde övervaka så att passivt förvaltade fonder inte marknadsförs som aktivt förvaltade eftersom det handlar om vilseledande marknadsföring.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens förslag. Promemorians förslag avviker från regeringens förslag genom att promemorians förslag innebär att fondbolag och AIF-förvaltare för varje värdepappersfond respektive specialfond som förvaltaren förvaltar ska lämna information om målsättningen för aktivitetsgraden i fondförvaltningen och den faktiska aktivitetsgraden under föregående år. Om förvaltningen av fonden kan jämföras med ett relevant jämförelseindex ska enligt promemorians förslag aktivitetsgraden anges som skillnaden mellan fondens avkastning och jämförelseindexets avkastning. Promemorian innehåller inte något förslag om att marknadsföringslagen ska tillämpas

om information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen enligt lagen om värdepappersfonder respektive lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder inte lämnas. Promemorian innehåller inte någon bedömning när det gäller om de informationskrav som föreslås gälla för specialfonder även ska gälla för utländska motsvarigheter till specialfonder som marknadsförs i Sverige. Promemorians förslag innebär vidare att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som är ett relevant jämförelseindex och utifrån vilka kriterier som information ska lämnas om aktivitetsgraden för värdepappersfonder och specialfonder för vilka förvaltningen inte kan jämföras med ett relevant jämförelseindex.

Remissinstanserna: *Pensionsmyndigheten* anser att promemorians förslag om krav på att ange aktivitetsgrad i fondförvaltning skulle vara en angelägen förbättring av den information som lämnas eftersom ett sådant krav skulle göra det möjligt att bedöma hur aktiv och framgångsrik den aktiva förvaltningen har varit sett i relation till avgiften som tas ut för förvaltningen. Myndigheten anser dock att det kan vara svårt för konsumenter att förstå innebörden av ett sådant krav och att det i den fortsatta beredningen bör övervägas fler förklaringar riktade till konsumenter av vad informationskravet innebär. Myndigheten anser att det bör vara tillräckligt att ange den faktiska aktivitetsgraden under föregående år och att det därutöver inte bör införas ett krav i lag på att även målsättningen för aktivitetsgraden i fondförvaltningen ska anges, eftersom aktivitetsgraden inte är ett mål i sig utan ett medel för att uppnå en högre avkastning. Det bör i stället vara mer ändamålsenligt att kräva att skillnader mellan den egna tillgångsportföljen och jämförelseindexets sammansättning kommenteras. Myndigheten framhåller att aktiv risk är mer korrekt och enklare att beräkna än aktiv andel och därför bör användas som mått för aktivitetsgrad i fondförvaltningen. Myndigheten framhåller även att det är olyckligt att det på grund av EU-rättens utformning på området inte är möjligt att införa krav på redovisning av aktivitetsgraden i fondförvaltningen även i faktablad för fonden, och att frågan om möjlighet att lämna information om aktivitetsgraden i fondförvaltningen i faktablad därför skulle kunna drivas på EU-nivå. *Finansinspektionen* ställer sig bakom syftet med promemorians förslag och anser att ett lagstadgat och, jämfört med utredningens förslag, mer preciserat krav på information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen bör införas mot bakgrund av vad som framkommit vid inspektionens granskningar av dolda indexfonder. Inspektionen avstyrker dock förslaget om att införa ett krav på att information ska lämnas om målsättningen för aktivitetsgraden i fondförvaltningen, eftersom aktivitet är ett medel och inte ett mål för att nå högre avkastning och positioner som tas enbart i syfte att markera aktivitet därför kan riskera att skada andelsägarnas intresse. Inspektionen tillstyrker i stället att en fond som har ett relevant jämförelseindex ska redovisa den faktiska aktivitetsgraden under föregående år genom måttet aktiv risk. Inspektionen föreslår att lagtexten därutöver kompletteras med ett krav på att fondförvaltare ska förklara varför ett jämförelseindex anses vara relevant eller, i förekommande fall, varför ett relevant jämförelseindex saknas, samt att det införs ett krav på lämnande av en utförlig kvalitativ förklaring till den aktivitetsgrad i fondförvaltningen som redovisats och som bör avse en längre period, t.ex. 3–5 år. Inspektionen avstyrker

förslaget att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om utifrån vilka kriterier information ska lämnas om aktivitetsgraden för fonder vars förvaltning inte kan jämföras med ett relevant jämförelseindex. Inspektionen anser att ett sådant bemyndigande inte är motiverat, eftersom de problem med dolda indexfonder som förslaget syftar till att förhindra rör fonder för vilka förvaltningen kan jämföras med ett relevant jämförelseindex samt då det förhållandet att inga mått som fungerar oberoende av jämförelseindex har framkommit under utredningsarbetet visar att detta är en svårlöst uppgift som inte lämpar sig för lagreglering. Inspektionen föreslår att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer i stället ska få meddela föreskrifter om hur aktiv risk ska beräknas och om detaljerna för hur den kvalitativa förklaringen som ska komplettera den siffermässiga informationen om aktivitetsgraden i fondförvaltningen ska presenteras. *Sjunde AP-fonden* har inget att invända mot förslaget och anför att det är rimligt att även den omfattas av informationskravet. Fonden anser att det är oklart om den information om aktivitetsgrad som förslaget avser kommer att utgöra bra konsumentinformation eftersom ett mått på aktivitetsgrad ger liten vägledning om kvaliteten på de aktiviteter som företas. Fonden anser dock att förslaget är ett bra första steg för att över huvud taget möjliggöra en jämförelse. *Konsumentverket* är positivt till förslaget att fondförvaltare tydligare ska informera konsumenter om aktivitetsgrad i fondförvaltningen. Konsumentverket är dock tveksamt till om det är lämpligt att införa ett lagkrav på att informera om målsättningen för aktivitetsgraden, eftersom det finns en överhängande risk för att konsumenten uppfattar målsättningen som en utfästelse. Om information om målsättningen för aktivitetsgraden ska lämnas bör motsvarande krav för hur informationen ska lämnas gälla som de som framgår av verkets överenskommelse med Fondbolagens förening angående regler för marknadsföring av fonder (BÖ 2015:02). Detta innebär bl.a. att det klart och tydligt ska framgå att det enbart är fråga om en målsättning, att målsättningen grundas på försiktiga och tydligt angivna antaganden samt att det inte är fråga om en utfästelse. *Fondbolagens förening* avstyrker förslaget att en målsättning för aktivitetsgraden i förvaltningen i form av aktiv risk ska anges och förespråkar i stället att det i informationsbroschyren tas in information om aktiv risk för fonden för de senaste tio åren. Informationen om aktivitetsgraden kan därmed komplettera den information om fondens avkastning de senaste tio åren som redan lämnas. Informationen blir då även tydlig och jämförbar och riskerar inte att bli missvisande för konsumenter. Föreningen anser att aktiv risk är ett lämpligare aktivitetsmått än aktiv andel men framhåller att aktiv risk uttryckt som målsättning har begränsningar och riskerar att bli missvisande, dels då en förvaltare på grund av marknadens volatilitet eller korrelation inte helt kan styra utvecklingen av aktiv risk genom sin aktivitet i fondförvaltningen, dels då det finns risk att en målsättning för aktivitetsgraden kan uppfattas som en utfästelse och därmed blir missvisande för konsumenter. Föreningen framhåller att något standardiserat beräkningssätt för aktiv risk som målsättningsmått inte finns, vilket innebär att jämförelser inte kan göras. Föreningen tillstyrker förslaget att aktiv risk redovisas som ett nyckeltal i fondernas årsberättelse. När det gäller utländska motsvarigheter till värdepappersfonder som marknadsförs

i Sverige instämmer föreningen i den bedömning som görs i promemorian att det inte finns någon möjlighet att införa kravet, som därmed endast kommer att kunna införas för svenska fonder. Föreningen noterar dock att utländska motsvarigheter till specialfonder som marknadsförs till konsumenterna i Sverige, som konkurrerar med svenska specialfonder och där det finns möjlighet att införa informationskravet, inte omfattas av förslaget. Föreningen anser att skälen för och konsekvenserna av detta bör belysas. Föreningen anför vidare att det är en svår uppgift att specificera vad som är ett relevant jämförelseindex och föreslår att det, i stället för att ett bemyndigande om detta införs, ska överlåtas till fondbolag att själva ansvara för att välja ett relevant jämförelseindex och avgöra om ett sådant finns. *Aktiespararna* anser att det behövs mer förklarande text för konsumenterna eftersom det är svårt att förstå innebörden av förslaget samt att det är otillfredsställande att förslaget endast omfattar krav på att ange aktiv risk, eftersom en kombination av aktiv risk och aktiv andel används som mått på aktivitet i fondförvaltning i dag. Föreningen anser att förslaget inte kommer att hjälpa konsumenterna och menar att det sammantaget borde ses över i sin helhet.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Reglering på EU-nivå

Enligt UCITS-direktivet ska det för en värdepappersfond finnas information i form av ett prospekt (benämns informationsbroschyr i svensk rätt), årsberättelse, halvårsredogörelse och basfakta för investerare (benämns faktablad i svensk rätt). Innehållet i och utformningen av dessa obligatoriska informationskällor regleras i UCITS-direktivet (artiklarna 68–82). När det gäller reglerna om informationsbroschyr, årsrapport och halvårsredogörelse är det fråga om en minimireglering. Det innebär att innehållet i dessa informationskällor ska motsvara åtminstone det som anges i direktivet, men att det inte finns något som hindrar att medlemsstaterna ställer upp ytterligare krav i nationell rätt (se artikel 69.2–69.4). Kraven på innehåll och utformning av faktablad är dock fullharmoniserade (se skäl 59 i UCITS-direktivet och prop. 2010/11:135 s. 137). Faktablad ska, för att underlätta jämförelse mellan olika fonder, ha samma innehåll och form inom hela EES. I kommissionens faktabladsförordning finns detaljerade bestämmelser om faktablads innehåll och form (kommissionens förordning (EU) nr 583/2010 av den 1 juli 2010 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG rörande basfakta för investerare). I förordningen anges uttömmande den föreskrivna formen och innehållet för faktablad (artikel 3.1). Det finns därmed inte möjlighet att i svensk rätt införa kompletterande bestämmelser om innehållet i faktablad.

För fonder som inte omfattas av UCITS-direktivet gäller AIFM-direktivet. AIFM-direktivet omfattar dock endast förvaltarna och inte fonderna i sig, där det i stället blir fråga om nationell reglering (se skäl 10 i direktivet). Detta är dock en sanning med modifikation. AIFM-direktivet innehåller regler om informationskrav avseende alternativa investeringsfonder. Reglerna är visserligen riktade till förvaltaren – det är förvaltaren som ska se till att det finns information om fonden (i princip motsvarande innehållet i UCITS-fondernas informationsbroschyr) och att det finns en årsberättelse – men innebär att det ställs krav på att viss information ska

finnas tillgänglig om fonderna. Informationsreglerna i AIFM-direktivet är dock mindre detaljerade än i UCITS-direktivet. Det finns t.ex. ingen motsvarighet till ovan nämnda förordning om faktabladets form och innehåll. Det framgår av AIFM-direktivet att det är fråga om en minimireglering, se t.ex. reglerna om vad årsredovisningen minst ska innehålla (artikel 22.2) och om möjligheten för medlemsstaterna att ställa strängare krav på fonder som ska marknadsföras till icke-professionella investerare (artikel 43).

Sammanfattningsvis finns det alltså inget i EU-rätten som hindrar att det i svensk rätt införs krav på att information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen ska tas in i fondernas informationsbroschyr och årsberättelse.

Ett lagstadgat krav på information om aktivitetsgrad underlättar för investerare

För att investerare ska få bättre möjligheter att bedöma om en värdepappersfond som förvaltas av ett fondbolag eller ett förvaltningsbolag, eller en specialfond som förvaltas av en AIF-förvaltare, utgör ett bra investeringsalternativ sett utifrån avgiften för förvaltningen, bör det införas krav i lagen om värdepappersfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder på att förvaltaren ska lämna information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen. Informationskraven bör gälla för svenska värdepappersfonder, oavsett om dessa förvaltas av ett fondbolag eller ett förvaltningsbolag. På motsvarande sätt bör kraven gälla för svenska specialfonder, oavsett om dessa förvaltas av en svensk eller utländsk AIF-förvaltare.

Som nämns i avsnitt 4.1 finns det redan självreglering på området i vilken det rekommenderas att aktiviteten i förvaltningen redovisas i fondens årsberättelse i syfte att bl.a. ”för sparare medge jämförelser mellan fonder”. Regeringen anser, i motsats till *Näringslivets Regelnämnd*, att självregleringen på området inte är tillräcklig utan att lagstiftning behövs. För att investerare ska kunna bedöma aktivitetsgraden i fondförvaltningen sett i relation till den avgift som tas ut för förvaltningen finns ett behov av att införa tydliga och bindande krav på den information som ska lämnas som Finansinspektionen kan utöva tillsyn över. Även om aktivitetsmått kan vara svårt för sparare att förstå på grund av otillräckliga kunskaper, såsom *Konsumentverket*, *Aktiespararna* och *Sveriges Konsumenter* påpekar, finns det ett värde med att information lämnas om aktivitetsgrad i fondförvaltningen, eftersom det underlättar en jämförelse mellan fonder i förhållande till den avgift som tas ut för förvaltningen. Genom lagstiftning kan det skapas långsiktigt bättre förutsättningar för en god jämförbarhet mellan fonder och därmed på sikt komma till rätta med den problematik med dolda indexfonder som uppmärksammats i Finansinspektionens granskning. Som *Pensionsmyndigheten* påpekar är det dock inte möjligt att utifrån aktivitetsmått bedöma hur bra fonden är som investering. Kravet på att information ska lämnas bör i första hand syfta till att underlätta jämförelser med andra fonder när det gäller avgifter för förvaltningen i förhållande till aktivitetsgraden. Frågan om hur bra en fond är som investering kräver, till skillnad från en sådan jämförelse, ytterligare överväganden i det enskilda fallet.

Information om aktivitetsgrad som ska lämnas oavsett hur länge fonden har funnits

Utredningen föreslår att det ska införas ett krav på redovisning av aktivitetsmått eller, om ett sådant mått inte kan beräknas, en beskrivning på annat sätt av hur förvaltningen av fonden bedrivs. Utredningens förslag innehåller, till skillnad från promemorians förslag, inte något uttryckligt krav på att målsättningen för aktivitetsgraden i fondförvaltningen ska redovisas. Även om redovisning av ett i förväg uppsatt mål för aktivitetsgraden i förvaltningen kan vara ett sätt att ge potentiella investerare förutsättningar att bedöma om en viss fond är ett bra investeringsalternativ finns det, som *Finansinspektionen* och *Fondbolagens förening* påpekar, en överhängande risk att en sådan skyldighet får vissa icke önskvärda effekter för investerare. Exempelvis kan ett krav på att redovisa målsättning ge incitament för förvaltare att ta positioner enbart i syfte att markera aktivitet, vilket riskerar att skada andelsägarnas intresse. Ett krav på att informera om målsättning riskerar också att framstå som missvisande då det, som flera andra remissinstanser påpekar, kan tolkas som en utfästelse. Regeringen anser därför, i likhet med *Pensionsmyndigheten*, *Finansinspektionen*, *Konsumentverket* och *Fondbolagens förening*, att det inte bör införas ett krav på att information om målsättningen för aktivitetsgraden ska lämnas. Ett informationskrav bör i stället utformas närmare utredningens förslag om att information ska lämnas som beskriver hur förvaltningen bedrivs när det gäller aktivitet. Kravet bör dock ha ett snävare tillämpningsområde för att bättre spegla det problem med s.k. dolda indexfonder – dvs. fonder som i praktiken följer ett relevant jämförelseindex (passiv förvaltning) men där förvaltare tar ut en högre avgift med hänvisning till att förvaltningen är aktiv – som förslaget syftar till att motverka. Som *Finansinspektionen* påpekar är ett krav på information om aktivitetsgrad befogat endast för fonder som har ett relevant jämförelseindex, och det är svårt att föreställa sig en dold indexfond som saknar ett jämförelseindex. Informationskravet bör därför gälla enbart för fonder vars förvaltning kan jämföras med ett relevant jämförelseindex. Kravet bör innebära att information ska lämnas om aktivitetsgraden i fondförvaltningen i förhållande till jämförelseindexet. Vidare bör det anges att informationen ska beskriva hur förvaltningen av fonden bedrivs och varför det jämförelseindex som används är relevant. Sådan information bör lämnas oavsett hur länge en fond har funnits.

Finansinspektionen påpekar vidare att det är viktigt att säkerställa dels att det index som väljs för fondförvaltningen verkligen är relevant, dels att det finns goda skäl för att ett jämförelseindex inte har valts. Eftersom aktivitetsgrad i fondförvaltningen typiskt sett definieras som en avvikelse från ett jämförelseindex, bör det index som används för förvaltningen av fonden vara så relevant som möjligt med avseende på fondens långsiktiga investeringsinriktning, val av sektor eller geografisk inriktning för förvaltningen samt avkastnings- och riskprofil generellt. För att underlätta förståelsen för aktiviteten bland investerare, men också för att underlätta jämförbarheten mellan värdepappersfonder och specialfonder, är det angeläget att förvaltaren lämnar information om varför det jämförelseindex som används för förvaltningen av en fond är relevant, eller i förekommande fall, varför förvaltningen av en fond inte kan jämföras med ett

relevant jämförelseindex. Detta skulle öka transparensen och underlätta potentiella investerares förståelse för förvaltningen av fonden. Regeringen anser därför att det bör införas ett krav i lag på att det lämnas en förklaring till varför det jämförelseindex som används är relevant eller varför förvaltningen av en fond inte kan jämföras med ett relevant jämförelseindex. Därigenom kommer alla förvaltare som träffas av kravet, oavsett hur länge den fond som de förvaltar har funnits, att behöva lämna information i något av dessa avseenden. Utöver att ett sådant krav på grund av ökad transparens kan förväntas underlätta för investerare att göra en bedömning av avgiftsuttaget i förhållande till aktivitetsgraden, kommer det sannolikt också att underlätta tillsynen i fråga om huruvida de jämförelseindex som används är relevanta. I dag finns inget regelverk om detta trots att jämförelseindex ofta används, t.ex. i marknadsföringsmaterial avseende en fond. Regeringen anser, till skillnad från det som föreslås i promemorian, att det inte är lämpligt att mer detaljerade kriterier, som i så fall skulle utgå från den bedömning som redan har gjorts av förvaltaren när det gäller om förvaltningen av fonden kan jämföras med ett relevant jämförelseindex eller inte, fastställs i myndighetsföreskrifter. Det bör enligt regeringens uppfattning i stället, som *Fondbolagens förening* anför, ankomma på de förvaltare för vilka informationskravet ska gälla att lämna en förklaring till den bedömning som har gjorts i fråga om förvaltningen av en fond kan jämföras med ett relevant jämförelseindex eller inte. Det finns däremot, som framgår nedan, skäl att genom föreskrifter på lägre nivå än lag precisera hur den information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen som ska lämnas ska presenteras för att underlätta en jämförelse.

Aktiv risk är ett lämpligt mått för beräkning av uppnådd aktivitetsgrad

De mått som kan vara aktuella för att beräkna aktivitetsgrad är måttet aktiv risk eller aktiv andel. Aktiv risk mäter volatiliteten i skillnaden mellan fondens avkastning och avkastning för dess jämförelseindex. Aktiv andel utgår i stället från innehaven i fonden och dess jämförelseindex (se avsnitt 4.3.3). Aktiv andel är användbart endast för de fonder vars innehav ingår i deras jämförelseindex (typiskt sett aktiefonder). För de fonder vars innehav inte ingår i deras jämförelseindex (typiskt sett specialfonder) är måttet inte användbart och utfallet blir missvisande. Det är exempelvis möjligt att replikera ett index genom andra typer av finansiella instrument än de aktier som ingår i indexet. I den situationen kan aktiv andel bli 100 procent trots att avkastningen inte skiljer sig från avkastningen hos jämförelseindexet.

För att beräkna aktiv andel för en fond behöver man god insyn i innehaven i fonden och dess jämförelseindex. Beräkningen kan bli komplex och kräva att avvägningar görs om huruvida vissa innehav ska beaktas. Exempelvis kan aktier som emitterats i olika klasser, depåbevis och derivatinstrument ge samma exponering som de aktier som ingår i fondens jämförelseindex (se *Fondbolagens förenings vägledning för beräkning av active share för aktiefonder*). Det är därför tids- och resurskrävande att beräkna aktiv andel. Aktiv risk påverkas inte av om fondens innehav finns representerat i index eller inte. För att beräkna aktiv risk behövs endast fondens historiska andelskurser och dess index historiska utveckling, vilket gör det relativt enkelt och betydligt mindre resurskrävande att beräkna aktiv

risk. Som *Näringslivets Regelnämnd* och *Fondbolagens förening* anför framstår måttet aktiv andel inte som proportionerligt för mindre fondbolag då kostnaden för att införskaffa indexuppgifter kan vara hög. Aktiv andel är dessutom ett missvisande mått på aktivitet i vissa situationer. Som framgår ovan är det t.ex. möjligt att replikera avkastningen från ett brett marknadsindex bestående av ett flertal aktier genom att investera endast i ett fåtal aktier med hög samvariation med index. I sådana situationer ser det ut som att fonden förvaltas aktivt (hög aktiv andel), trots att avkastningen inte behöver avvika från jämförelseindex (låg aktiv risk).

Sammanfattningsvis finns flera skäl till varför aktiv risk är det lämpligaste måttet för redovisning av aktivitetsgrad. Regeringen anser därför att aktiv risk är det mest ändamålsenliga måttet på aktivitetsgrad för fonder vars förvaltning kan jämföras med ett relevant jämförelseindex. Regeringen anser, till skillnad från *Göteborgs universitet* och *Aktiespararna*, att ett lagkrav endast bör utgå från att information om aktiv risk ska lämnas till investerare. Aktiv risk kan dock beräknas först när det finns åtminstone två års månadsdata (se vidare nedan).

När det gäller frågan om hur aktiv risk bör uttryckas i lagtexten anser *Finansinspektionen* och *Fondbolagens förening* att det bör anges som standardavvikelsen för variationerna i skillnaden mellan fondens avkastning och jämförelseindexets avkastning. För att bättre överensstämja med den definition av aktiv risk som används i Esmas riktlinjer för behöriga myndigheter och fondförvaltningsbolag (Guidelines for competent authorities and UCITS management companies [ESMA/2014/937EN]) anser regeringen dock att aktiv risk i stället bör anges som volatiliteten i skillnaden mellan fondens avkastning och jämförelseindexets avkastning (se avsnitt 4.3.3).

Om fonden har funnits i minst två år ska aktivitetsgraden även anges som aktiv risk och en förklaring till den uppnådda aktivitetsgraden lämnas

Det informationskrav som föreslås ovan och som avser information som ska lämnas oavsett hur länge fonden har funnits, bör kompletteras med ett krav på att aktivitetsgrad bakåt i tiden ska anges i form av aktivitetsmålet aktiv risk. En sådan kompletterande information om aktiv risk innebär att den information om hur förvaltningen av fonden bedrivs i förhållande till jämförelseindexet som ska lämnas kan följas upp med det faktiska utfallet som redovisas för förfluten tid. När det gäller den tidsperiod för vilken aktivitetsgraden bör redovisas i form av aktiv risk är det lämpligt att, i enlighet med vad *Finansinspektionen* och *Fondbolagens förening* anför, utgå från en längre tidsperiod som gör det möjligt att jämföra fondens avkastning och risk sett till dess aktivitetsgrad över tid. Enligt kommissionens faktabladsförordning ska ett fondföretag presentera historisk avkastning som ett stapeldiagram för varje år under de senaste tio åren eller, om fonden har funnits kortare tid än tio år, sedan fonden startades (artikel 15 i förordningen). Det är ett sätt att visa fondens historiska avkastning och risk över tid mot bakgrund av dess mål- och placeringsinriktning. Det är därför lämpligt att det nya kravet på att lämna information om aktivitetsgrad genom måttet aktiv risk utformas på så sätt att informationen ska lämnas för varje år under de senaste tio åren eller – om fonden har funnits kortare tid än tio år – för den kortare tid som fonden

funnits, dock lägst under två år. Regeringen anser att det därutöver också, som *Finansinspektionen* föreslår, bör ställas krav på förvaltare att lämna en kvalitativ förklaring till den siffermässiga information om aktivitetsgrad som aktiv risk innebär. Detta bör komma till uttryck i lagtexten genom ett krav på att det i anslutning till den information om aktiv risk som ska redovisas, ska lämnas en förklaring till den uppnådda aktivitetsgraden. Genom en redovisning av ett kvantitativt mått i form av aktiv risk tillsammans med en kvalitativ förklaring till det uppnådda resultatet får investerare möjlighet att jämföra och förstå om en fond utgör ett bra investeringsalternativ sett utifrån den historiska aktivitetsgrad som uppnåtts och i relation till avgiften för förvaltningen.

Skälet till att fonden ska ha funnits i åtminstone två år är att det ska vara möjligt att göra en beräkning av aktivitetsmättet aktiv risk baserad på två års månadsdata. En sådan beräkning är i enlighet med den branschstandard som finns för hur aktiv risk ska beräknas (se Fondbolagens förenings riktlinjer för redovisning av nyckeltal avseende svenska värdepappersfonder och specialfonder). En beräkning av aktiv risk är detaljerad och lämpar sig för reglering genom myndighetsföreskrifter. Regeringen instämmer därför med *Finansinspektionen* att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör få meddela föreskrifter om detta.

Var och hur bör information om aktivitetsgraden lämnas?

Aktiespararna anser att information om aktivitetsgrad, utöver att lämnas i årsberättelsen, även bör lämnas i informationsbroschyren för fonden. *Stockholms tingsrätt* förordar att även uppgifter om avkastning redovisas i samband med uppgifter om aktivitetsmätt och om avgift för förvaltningen.

I informationsbroschyren för en värdepappersfond ska enligt gällande rätt uppgifter lämnas bl.a. om avgifter och historisk avkastning (29 kap. 1, 17 och 19 §§ *Finansinspektionens* föreskrifter [FFFS 2013:9] om värdepappersfonder). Den historiska avkastningen ska då anges för de senaste tio kalenderåren eller, om fonden har funnits kortare tid, det antal år som fonden har funnits. Det är därför lämpligt att information om aktivitetsgraden i förvaltningen av fonden och en förklaring till den uppnådda aktivitetsgraden också redovisas i informationsbroschyren.

När det gäller innehåll i årsberättelsen ska den på motsvarande sätt enligt gällande rätt innehålla en jämförande redovisning av värdepappersfondens utveckling för vart och ett av de senaste tio åren när det gäller bl.a. fondförmögenhet och andelsvärde (31 kap. 37 § *Finansinspektionens* föreskrifter om värdepappersfonder). Information om aktivitetsgraden i förvaltningen av fonden och en förklaring till den uppnådda aktivitetsgraden bör därför även finnas i årsberättelsen.

Det mest önskvärda vore, som *Pensionsmyndigheten* och *Konsumentverket* påpekar, om information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen fanns samlad i fondens faktablad. Eftersom innehållet i faktablad, som framgår ovan, regleras uttömmande i en EU-förordning, finns det emellertid inte utrymme för att nationellt reglera innehållet.

Informationen som ska lämnas i informationsbroschyren och i årsberättelsen bör, i likhet med den information som ska lämnas om vilka hållbarhetsaspekter som beaktas i fondförvaltningen enligt lagen om

värdepappersfonder (4 kap. 24 §) och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (10 kap. 11 §), även göras tillgänglig på förvaltarens webbplats. En sådan ordning innebär att möjligheten för potentiella investerare att jämföra olika fonder ökar och att informationen blir mer lättillgänglig.

Regeringen anser, i likhet med *Finansinspektionen* och till skillnad från *Näringslivets Regelnämnd*, att det bör införas ett särskilt bemyndigande i syfte att underlätta en sådan jämförelse som ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer möjlighet att meddela föreskrifter om hur den information om aktivitetsgrad som enligt föreslaget ska lämnas ska presenteras i fondens informationsbroschyr och i fondens årsberättelse. Bemyndigandet bör dock, i likhet med det som i dag gäller för information om hållbarhetsaspekter som beaktas i fondförvaltningen (13 kap. 1 § 11 lagen om värdepappersfonder och 15 kap. 2 § 9 lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder), även gälla på vilket sätt informationen ska presenteras på förvaltarens webbplats.

Information om aktivitetsgrad bör lämnas för både aktivt och passivt förvaltade fonder

Fondförvaltning kräver i allmänhet en daglig översyn från en förvaltare, oavsett om fonden är aktivt eller passivt förvaltat, bl.a. för att hantera fondens in- och utflöden samt val av finansiella instrument och mäklare i syfte att uppnå en kostnadseffektiv orderläggning. För att en fond ska replikera avkastningen för ett jämförelseindex måste förvaltaren välja mellan olika tekniker för indexreplikering beroende bl.a. på likviditet, antal aktier i index och begränsningar av handel i vissa marknader. Även passivt förvaltade fonder kommer därför att mer eller mindre avvika från sitt jämförelseindex och ge upphov till aktiv risk.

Oavsett om en fond är aktivt eller passivt förvaltat är det väsentligt för en investerare att kunna bedöma graden av aktivitet. Vid aktiv fondförvaltning finns det en förväntan om att förvaltningen ska skapa överavkastning relativt jämförelseindex. Så är inte fallet när det gäller passiv förvaltning. Av den anledningen kostar ofta aktiv förvaltning mer än passiv förvaltning. Med passiv förvaltning finns det i stället en risk att fondförvaltaren inte uppnår sin målsättning att replikera avkastningen hos jämförelseindex.

För en aktivt förvaltat fond blir aktivitetsgraden avgörande för hur mycket avkastningen kan överträffa jämförelseindexet, och aktiviteten bör därför vara hög. För en passivt förvaltat fond blir aktivitetsgraden avgörande för hur mycket avkastningen kan avvika från jämförelseindexet, vilket frångår målsättningen för fondförvaltningen, och aktiviteten bör därför vara låg. Aktivitetsgraden blir därför lika viktig för att bedöma avvikelser från index hos en indexfond som hos en aktivt förvaltat fond. Som *Göteborgs universitet* anför bör kravet på lämnande av sådan information om aktivitetsgraden i fondförvaltningen därför även omfatta passivt förvaltade aktiefonder (när det gäller vilka fonder som bör omfattas av kravet, se vidare nedan). För att investerare ska kunna bedöma graden av aktivitet i fondförvaltningen i förhållande till fondens avgift bör information om aktivitetsgrad lämnas för såväl aktivt som passivt förvaltade fonder.

Informationskravet bör gälla för värdepappersfonder och specialfonder

Regeringen anser, till skillnad från *Göteborgs universitet*, *Näringslivets Regelnämnd* och *Fondbolagens förening*, att krav på att informera om aktivitetsgrad i fondförvaltningen inte bara bör omfatta aktiefonder utan alla värdepappersfonder. Värdepappersfonder utgörs inte bara av aktiefonder utan även av fonder med andra tillgångar såsom obligationsfonder och s.k. blandfonder (fonder där medlen placeras i en kombination av aktier och obligationer). Om det saknas ett relevant jämförelseindex för en blandfond, använder det fondbolag som förvaltar fonden i bland ett index som bolaget självt har satt samman. Om ett fondbolag använder ett sådant "egentillverkat" index bör bolaget dock också omfattas av en skyldighet att beräkna och ange aktiv risk för fonden. I annat fall bör det fondbolag som förvaltar en sådan fond förklara varför det saknas ett relevant jämförelseindex.

Krav på att lämna information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen bör även omfatta specialfonder. Det är troligt att förvaltningen av de flesta värdepappersfonder och specialfonder i dag jämförs med ett relevant jämförelseindex. Undantagen är värdepappersfonder eller specialfonder med koncentrerade innehav som avser en specifik sektor eller ett begränsat geografiskt område för vilka det för närvarande saknas indexproducenter som tillhandahåller ett relevant index. Det kan därför inte krävas att aktivitetsgraden när det gäller förvaltningen av sådana fonder ska redovisas genom att ange aktiv risk. Det bör dock krävas att det också för sådana fonder lämnas information om varför förvaltningen av fonden inte kan jämföras med ett relevant jämförelseindex.

Utredningen föreslår att även alternativa investeringsfonder som marknadsförs till icke-professionella investerare i Sverige ska omfattas av ett informationskrav om aktivitetsgrad i fondförvaltning. Det finns alternativa investeringsfonder som inte är specialfonder och de kan antas ha en nischad investeringsstrategi, dvs. begränsade innehav när det gäller exempelvis sektor eller geografiskt område. För dessa fonder finns inte samma behov av särskild information om aktivitetsgrad utöver den information om förvaltningsstrategi som förvaltaren ska lämna (10 kap. 1 § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder). Till skillnad från utredningens förslag bör ett informationskrav om aktivitetsgrad i fondförvaltning därför inte omfatta alternativa investeringsfonder som marknadsförs till icke-professionella investerare i Sverige och som inte är specialfonder.

Fondbolagens förening anser att skälen för och konsekvenserna av att inte låta utländska motsvarigheter till specialfonder som marknadsförs i Sverige omfattas av ett informationskrav om aktivitetsgrad i fondförvaltning bör belysas eftersom det för sådana fonder, som konkurrerar med svenska specialfonder, finns möjlighet att införa ett sådant krav. Regeringen konstaterar i detta avseende att det i augusti 2018 enligt uppgift från Finansinspektionen fanns drygt 20 utländska motsvarigheter till specialfonder vars andelar eller aktier får marknadsföras i Sverige. Det rör sig därmed om ett relativt litet antal sådana fonder som inte omfattas av förslaget att lämna information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen. Då det rör sig om gränsöverskridande verksamhet upprättas för sådana fonder ofta en informationsbroschyr som kan användas i flera länder. Ett

krav i svensk rätt på att även utländska motsvarigheter till specialfonder ska lämna information om aktivitetsgrad vid marknadsföring i Sverige skulle därför vara förenat med en större administrativ börda och kostnad för sådana fonder. Oaktat detta är även systematiken i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder sådan att det saknas en definition av utländska motsvarigheter till specialfonder och särskilda bestämmelser om sådana fonder. Ett förslag om att låta även utländska motsvarigheter till specialfonder omfattas av kravet på information om aktivitetsgrad i fondförvaltning skulle därför kräva ytterligare överväganden beträffande den lagen som det saknas utrymme för inom ramen för detta lagstiftningsärende. Som framgår ovan innebär förslaget i stället att kraven ska gälla för svenska specialfonder, oavsett om dessa förvaltas av en svensk eller utländsk AIF-förvaltare.

Informationskravet bör gälla för Sjunde AP-fonden

Sjunde AP-fonden omfattas av gällande bestämmelser om information som ska lämnas om en värdepappersfond (5 kap. 7 § lagen [2000:192] om allmänna pensionsfonder [AP-fonder]). För Sjunde AP-fondens fonder, som ingår bland valbara fonder på Pensionsmyndighetens fondtorg, finns det därför bl.a. informationsbroschyrer.

Sjunde AP-fondens förvaltningsstrategi när det gäller aktieförvaltning är att placera tillgångarna globalt i aktier och i aktierelaterade finansiella instrument med bred branschmässig spridning. Tillgångsslaget globala aktier förväntas ge en aktieexponering som motsvarar indexet MSCI All Country World Index. Sjunde AP-fondens aktieförvaltning syftar till att följa sammansättningen i det indexet i stor utsträckning men också till att i viss utsträckning frångå indexet i syfte att öka avkastningsmöjligheterna. I syfte att öka avkastningen används dels en s.k. hävstång för att uppnå en avkastning i fonden som motsvarar 135 procent av avkastningen för detta index, dels en uttalat aktiv förvaltning på vissa utvalda marknader och en mindre andel aktier i onoterade bolag (totalt 3 procent av fondens värde), bl.a. i bolag med inriktning på miljötekniksektorn.

Eftersom Sjunde AP-fonden i sin förvaltningsstrategi tar medvetna avsteg från sitt jämförelseindex med syfte att öka avkastningen bör fondförvaltningen klassificeras som aktiv och aktivitetsgraden kunna redovisas genom måttet aktiv risk. Sjunde AP-fonden omfattas redan av de informationsregler som gäller för värdepappersfonder och bör därför även omfattas av kravet på information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen.

Informationskrav för övriga aktörer

I många fall är det fler aktörer än fondförvaltaren och investeraren som är inblandade när en investerare köper fondandelar. Endast en bråkdel av kunderna vänder sig direkt till en fondförvaltare för att köpa fondandelar. I stället är det vanligtvis någon mellanhand som hanterar kundkontakten. När kunder väljer fonder inom premiepensionssystemet vänder de sig till Pensionsmyndigheten, som hanterar informationsutbytet och orderläggningen. Den som investerar i fonder inom ramen för sin tjänstepension eller genom en privat fondförsäkring vänder sig till försäkringsföretaget, en bank eller en försäkringsförmedlare för information om och hantering av köp och försäljningar av fondandelar. Även direktsparande i fonder sker

vanligen genom värdepappersinstitut eller försäkringsförmedlare. *Konsumentverket* framför att det vore önskvärt att information om aktivitetsgrad fanns tillgänglig även på webbplatserna hos de mellan-händer som förmedlar och säljer fondandelar. Sannolikheten för att den information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen som lämnas får önskad genomslagskraft bland investerare ökar visserligen om kravet även skulle omfatta de aktörer som distribuerar fonder. Det finns emellertid även andra aspekter att beakta. För värdepappersinstitut finns kraven på den information som ska lämnas i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU (förkortat MiFID II). MiFID II har genomförts i svensk rätt i huvudsak genom ändringar i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden (prop. 2016/17:162 och SFS 2017:679). För fondbolag och AIF-förvaltare finns krav på informationsgivning när det gäller de fonder som de förvaltar. Fondförvaltare har även möjlighet att distribuera fonder som förvaltas av någon annan, och då gäller motsvarande krav på tillhandahållande av information som när bolaget distribuerar andelar i egna fonder (se prop. 2010/11:135 s. 140). För värdepappersinstitut är det dock fråga om fullharmonisering, dvs. medlemsstaterna får som huvudregel inte införa nationella bestämmelser som avviker från MiFID II. Samma regelkomplex, MiFID II och lagen om värdepappersmarknaden, gäller för reglerade marknader och handelsplattformar. Det borde därför inte heller gå att ställa några särskilda krav avseende information om aktivitetsgrad i fondförvaltning på handelsplatser där fondandelar handlas.

Regler som rör hanteringen av investeringsalternativ för en kunds räkning, t.ex. valbara fonder inom ramen för olika försäkringslösningar som erbjuds, finns även i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/97 av den 20 januari 2016 om försäkringsdistribution (försäkringsdistributionsdirektivet). Det direktivet innebär en minimireglering och hindrar inte ytterligare nationella informationskrav. Det skulle emellertid kunna uppstå en skevhet i förhållande till värdepappersinstitut om försäkringsförmedlare ålades en specifik informationsskyldighet avseende frågor om aktivitetsgrad som inte kan åläggas värdepappersinstitut. I samband med genomförandet av MiFID II ansåg regeringen att reglerna om rådgivning ska harmoniseras så långt som möjligt så att samma regler ska gälla oavsett vilken företagstyp som driver verksamheten (prop. 2016/17:162 s. 442–460). I samband med genomförandet av försäkringsdistributionsdirektivet ansåg regeringen likaså att samma krav på att agera hederligt, rättvist och professionellt ska gälla för försäkringsdistributörer som för värdepappersinstitut när de agerar som mellanmän och rådgivare på de finansiella marknaderna (prop. 2017/18:216 s. 234). Regleringen i denna del finns i lagen (2018:1219) om försäkringsdistribution, som träder i kraft den 1 oktober 2018. På samma sätt bör reglerna för förmedling av fondandelar vara så lika som möjligt, oavsett om förmedlingen har föregåtts av rådgivning eller inte och oavsett om förmedlingen avser fonder inom ramen för en försäkring eller inte. Utgångspunkten är att försäkringsförmedlare och andra näringsidkare som lämnar råd om fonder också har en skyldighet att lämna tillräcklig information om fonderna. Eftersom den information som enligt annan lagstiftning anses behövas inför en investering i fonder utgörs av faktablad och tillgång till informationsbroschyr, bör

det vara denna information som förmedlaren ska tillhandahålla för att anses agera i enlighet med god försäkringsdistributionssed (se samma prop. s. 475). Mot bakgrund av utformningen av reglerna om distribution av fondandelar och avsaknaden av möjligheter att införa likalydande krav för alla aktörer, är det enligt regeringens uppfattning inte lämpligt att införa någon särskild reglering om informationskrav när det gäller aktivitetsgrad för övriga aktörer, utöver fondförvaltare, som distribuerar fonder.

Svenska Bankföreningen påpekar att det är oklart om och i så fall hur kravet på redovisning av aktivitetsmätt påverkar förvaringsinstitutens kontrolluppgifter. När det gäller förvaringsinstitutens uppgifter åligger det inte enligt lag instituten att kontrollera att fondbolagen följer informationsreglerna för de fonder de förvaltar. Detsamma gäller för information om aktivitetsgrad. Om det däremot i fondbestämmelser för en fond finns restriktioner avseende vilka placeringar som får göras utifrån aktivitetsgrad i fondförvaltningen, är det förvaringsinstitutets uppgift att kontrollera att sådana restriktioner följs (3 kap. 4 § andra stycket 4 lagen om värdepappersfonder).

Ingripande och tillsyn

Aktiespararna anser att Finansinspektionens möjligheter att ingripa vid bristande eller felaktig informationsgivning om förvaltningen behöver förtydligas. I dag finns möjlighet för Finansinspektionen att utöva tillsyn över samt vid behov ingripa i syfte att säkerställa att de regler som gäller för verksamheten följs (10, 12 och 13 kap. lagen om värdepappersfonder, 13 och 14 kap. lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och 5 kap. 8 § lagen om allmänna pensionsfonder [AP-fonder]). Regeringen anser att det saknas anledning att behandla det informationskrav som nu föreslås på ett annorlunda sätt än andra krav som enligt gällande rätt kan föranleda ingripanden om de åsidosätts.

Sveriges Konsumenter anser att tillsynsmyndigheten borde övervaka att passivt förvaltrade fonder inte marknadsförs som aktivt förvaltrade eftersom det i så fall handlar om vilseledande marknadsföring. Regeringen konstaterar att om ett fondbolag genom marknadsföring erbjuder allmänheten att köpa andelar i en värdepappersfond, ska det av erbjudandet framgå att det finns en informationsbroschyr och var denna finns att tillgå. Vidare ska informationsbroschyren och den senaste årsberättelsen tillhandahållas kostnadsfritt på begäran av den som avser att köpa andelar i en värdepappersfond (4 kap. 20 § första och andra styckena lagen om värdepappersfonder). Motsvarande krav gäller för AIF-förvaltare vid förvaltning av specialfonder (10 kap. 3 § och 12 kap. 11 § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder) och för Sjunde AP-fonden (5 kap. 7 § lagen om allmänna pensionsfonder [AP-fonder]). Finansinspektionen utövar tillsyn över att de uppgifter som anges i informationsbroschyr och årsberättelse inte är felaktig. Därutöver kan det bli aktuellt med ingripande enligt marknadsföringslagen (2008:486). Det finns därför möjligheter att utöva tillsyn och ingripa enligt gällande rätt (se 4 kap. 20 § tredje stycket lagen om värdepappersfonder och 10 kap. 3 § tredje stycket lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder när det gäller marknadsföringslagen). Regeringen anser dock att det mot bakgrund av det som Aktiespararna och Sveriges Konsumenter framför finns skäl att tydliggöra kopplingen till

marknadsföringslagen. Det finns också skäl att framhålla vikten av att information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen lämnas, mot bakgrund av förslagets syfte att komma till rätta med de brister som har identifierats när det gäller att fonder har marknadsförts som aktivt förvaltade trots att förvaltaren i praktiken har följt ett index (se avsnitt 4.1). Om ett fondbolag eller en AIF-förvaltare inte lämnar den information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen som de ska vara skyldiga att lämna enligt förslaget ovan bör därför även marknadsföringslagen tillämpas, dock inte bestämmelserna om marknadsstörningsavgift i den lagen. Informationen bör anses vara väsentlig enligt den lagen. Det förhållandet att även marknadsföringslagen ska tillämpas i ett sådant fall innebär dock inte något hinder mot att Finansinspektionen ingriper mot fondförvaltare med stöd av lagen om värdepappersfonder eller lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

5 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Ändringarna i lagen om allmänna pensionsfonder (AP-fonder), lagen om värdepappersfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder ska träda i kraft den 1 januari 2019.

De nya kraven på innehållet i årsberättelsen ska tillämpas för första gången i fråga om årsberättelsen för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2018.

Utredningens förslag överensstämmer inte med regeringens förslag. Utredningen föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 3 januari 2018. Utredningen föreslår inte några övergångsbestämmelser.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Fondbolagens förening* framhåller vikten av att om ändrade regler för årsberättelsen ska införas, en övergångsbestämmelse införs som klargör att dessa gäller första gången för årsberättelser avseende räkenskapsåret 2018.

Promemorians förslag avviker från regeringens förslag genom att lagändringarna enligt promemorians förslag ska träda i kraft den 1 januari 2018 och att de nya kraven på innehållet i årsberättelsen ska tillämpas för första gången i fråga om årsberättelsen för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2017.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Skälen för regeringens förslag: Ett fondbolag ska för varje värdepappersfond som det förvaltar lämna en årsberättelse inom fyra månader från räkenskapsårets utgång (4 kap. 18 § första stycket 1 lagen om värdepappersfonder). Detsamma gäller för AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder (se 12 kap. 10 § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, där det bl.a. anges att 4 kap. 18 § lagen om värdepappersfonder ska

tillämpas för specialfonder samt att det som anges där om värdepappersfond då ska avse specialfond och det som anges om fondbolag ska avse AIF-förvaltare). De lagändringar som föreslås i denna lagrådsremiss bör träda i kraft så snart som möjligt, vilket bedöms vara den 1 januari 2019.

Som *Fondbolagens förening* påpekar bör det införas en övergångsbestämmelse om när de nya kraven i lagen om värdepappersfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder på innehållet i årsberättelsen som föreslås i denna lagrådsremiss ska tillämpas för första gången. När det gäller den information som ska lämnas i årsberättelsen bör kraven tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2018. En övergångsbestämmelse med denna innebörd bör därför införas i de båda lagarna.

Informationsbroschyren för en värdepappersfond ska enligt lagen om värdepappersfonder vara aktuell och således uppdateras vid behov (4 kap. 15 §). De nya krav på innehållet i informationsbroschyren som föreslås i denna lagrådsremiss bör därför lämpligen börja tillämpas när ändringarna i den lagen ska träda i kraft den 1 januari 2019. Detsamma bör gälla motsvarande krav på innehållet i en informationsbroschyren för en specialfond (12 kap. 7 § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder med hänvisning till 10 kap. 1 § samma lag).

6 Förslagets konsekvenser

6.1 Förslagets syfte

Förslaget i denna lagrådsremiss gäller information om aktivitetsgrad i fondförvaltning och syftar till att förbättra förutsättningarna för investerare att utifrån den information som lämnas kunna göra en bedömning av om storleken på den årliga avgift som fondförvaltare tar ut för förvaltningen av fonden är motiverad sett i förhållande till den aktivitetsgrad i fondförvaltningen som redovisats. Förslaget syftar till att komma till rätta med de brister med dolda indexfonder som Finansinspektionen har identifierat. Konkret innebär förslaget att det ställs krav i lag på fondbolag och förvaltningsbolag med tillstånd att förvalta en värdepappersfond respektive på AIF-förvaltare att lämna information om aktivitetsgraden i fondförvaltningen för varje värdepappersfond respektive specialfond som de förvaltar och vars förvaltning kan jämföras med ett relevant jämförelseindex. Dessa krav föreslås även gälla för Sjunde AP-fonden och de fonder som Sjunde AP-fonden förvaltar. Information som ska lämnas ska avse aktivitetsgraden i fondförvaltningen i förhållande till jämförelseindexet. Informationen ska beskriva hur förvaltningen av fonden bedrivs och varför det jämförelseindex som används är relevant. Om fonden har funnits i minst två år, ska aktivitetsgraden även anges som aktivitetsmättet aktiv risk för varje år under de föregående tio åren eller den kortare tid som fonden har funnits. En förklaring till den uppnådda aktivitetsgraden ska då också lämnas. Om förvaltningen av fonden inte kan jämföras med ett relevant jämförelseindex, ska förvaltaren i stället lämna information om varför en sådan jämförelse inte är möjlig.

Informationen som ska lämnas ska finnas tillgänglig på förvaltarens webbplats. Därutöver ska informationen lämnas i informationsbroschyren och i årsberättelsen för fonden. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får enligt förslaget möjlighet att meddela föreskrifter om hur aktiv risk ska beräknas samt om hur den information som ska lämnas ska presenteras. Utöver att potentiella investerare genom krav på att information om aktivitetsgraden ska lämnas får bättre förutsättningar att bedöma om avgiften för fondförvaltningen motsvaras av aktivitetsgraden, kommer även det föreslagna bemyndigandet om hur aktiv risk ska beräknas respektive hur informationen om aktivitetsgraden ska presenteras kommer att underlätta en jämförelse.

6.2 Problembeskrivning

Utredningens konsekvensanalys kritiserar av flera remissinstanser. *Näringslivets Regelnämnd* anför bl.a. att konsekvenserna av kraven på redovisning av aktivitetsmått kan vara betungande för berörda företag samt försvåra för utländska AIF-förvaltare att driva verksamhet i Sverige. *Regelrådet* saknar bl.a. en redovisning av bedömningen och motiveringen avseende behovet av speciella informationsinsatser med anledning av utredningens förslag. Regelrådet anser även att redovisningen av berörda företag utifrån antal och storlek, förslagets påverkan på företagens administrativa och andra kostnader, förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag och redovisning av behovet av särskilda hänsyn till små företag på grund av förslaget är bristfällig.

6.3 Konsekvenser för företag och enskilda

6.3.1 Konsekvenser för fondförvaltare

Förslaget i denna lagrådsremiss kommer som nämns i avsnitt 6.1 att förbättra investerares tillgång till information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen och därigenom förbättra möjligheterna för investerare att ta hänsyn till aktivitetsgrad sett i relation till avgiften för förvaltningen vid valet av fonder. Det informationskrav som föreslås kommer samtidigt att innebära skyldigheter för fondbolag, förvaltningsbolag och AIF-förvaltare. Förslaget omfattar värdepappersfonder och specialfonder för vilka förvaltningen kan jämföras med ett relevant jämförelseindex, vilket torde träffa merparten av fondbolagen som förvaltar värdepappersfonder och AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder. Även värdepappersfonder och specialfonder för vilka förvaltningen inte kan jämföras med ett relevant jämförelseindex omfattas av förslaget. Enligt uppgift från Finansinspektionen i juli 2018 finns det 17 fondbolag som förvaltar värdepappersfonder, 30 bolag som har tillstånd både som fondbolag och AIF-förvaltare och förvaltar såväl värdepappersfonder som specialfonder och 33 svenska AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder. När det gäller utländska aktörer finns det enbart fyra sådana förvaltare, varav ett förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder, en utländsk förvaltare av både värdepappersfonder och specialfonder och två utländska AIF-förvaltare som

förvaltar specialfonder. Totalt förvaltas 657 värdepappersfonder och 264 specialfonder.

Aktiv risk är ett vedertaget aktivitetsmått i fondbranschen. För att beräkna aktiv risk behövs, som framgår i avsnitt 4.3.3, endast fondens historiska andelskurser och dess index historiska utveckling, vilket gör det relativt enkelt att beräkna. Förslaget att ange aktiv risk för fonder som har funnits i minst två år kan därmed inte anses vara så betungande att särskilda hänsyn behöver tas till små företag. Förslaget bedöms därför inte komma att försvåra för förvaltningsbolag och utländska AIF-förvaltare att driva verksamhet i Sverige.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2019. Eftersom det alltid ska finnas en aktuell informationsbroschyr för en värdepappersfond respektive en specialfond måste berörda företag redovisa aktivitetsgraden i fondförvaltningen så snart lagändringarna träder i kraft. När det gäller årsberättelsen föreslås dock en övergångsbestämmelse som innebär att bestämmelserna ska tillämpas först för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2018 (se avsnitt 5).

6.3.2 Konsekvenser för investerare

Förslaget förväntas genom krav på tydlig redovisning av aktivitetsgraden i fondförvaltningen ge direkta positiva effekter för investerare som vill kunna bedöma hur aktivt värdepappersfonder och specialfonder förvaltas och om aktivitetsgraden står i rätt relation till avgiften som tas ut för förvaltningen. Förslaget är också av intresse för investerare som vill bedöma hur nära passivt förvaltade fonder uppfyller målet att fondens utveckling ska följa utvecklingen hos jämförelseindexet. Eftersom förslaget omfattar merparten av alla värdepappersfonder samt de fonder som förvaltas av Sjunde AP-fonden, kan det förväntas få stort genomslag på det totala fondsparandet i Sverige och komma många investerare till gagn. Tre och en halv miljon svenskar sparar i premiepensionssystemets förvaltsalternativ AP7 Såfa, som består av två fonder – AP7 Aktiefond och AP7 Räntefond (Sjunde AP-fondens webbplats 2018-05-23). Enligt Fondbolagens förenings årsrapport 2017 uppgick den totala fondförmögenheten i Sverige vid utgången av det året till 4 018 miljarder kronor, vilket är den högsta siffran som uppmätts sedan 1994, då statistiken började sammanställas. Den största delen av nysparandet gick till aktiefonder (nettoinflöden på 47,3 miljarder kronor under 2017). Av årsrapporten framgår även att intresset för indexfonder är mycket stort. Av det totala nettoinflödet i aktiefonder under 2017 gick närmare 80 procent (37,4 miljarder kronor) till indexfonder. Indexfonder utgjorde vid utgången av 2017 närmare 16 procent av den samlade aktiefondförmögenheten.

6.4 Konsekvenser för stat, myndigheter och domstolar

6.4.1 Skattemässiga konsekvenser

Förslaget bedöms inte ha någon effekt på skatteintäkterna.

6.4.2 Konsekvenser för Finansinspektionen

Förslaget innebär att Finansinspektionen kommer att behöva utfärda föreskrifter dels om hur aktiv risk ska beräknas, dels om hur den information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen som ska lämnas ska presenteras på förvaltarnas webbplats samt i fondens informationsbroschyr och årsberättelse. Detta arbete förväntas inte påverka Finansinspektionens verksamhet i någon större utsträckning. Finansinspektionen kommer även att utöva tillsyn över att de informationskrav som föreslås följs. Kravet på att informationen ska lämnas i förhållande till ett jämförelseindex tillsammans med en beskrivning av varför det jämförelseindex som används är relevant kan underlätta inspektionens tillsyn genom att det innebär ökad transparens.

Utöver den sedvanliga information om nya regelverk som Finansinspektionen tillhandahåller bedöms förslaget inte medföra något behov av särskilda informationsinsatser från inspektionens sida. De ökade kostnader som eventuellt kan uppstå hos Finansinspektionen ska hanteras inom myndighetens befintliga ekonomiska ramar.

6.4.3 Konsekvenser för Konsumentverket

Finansinspektionen utövar tillsyn över att de uppgifter som anges i informationsbroschyr och årsberättelse för värdepappersfonder och specialfonder inte är felaktig. Därutöver kan det även för Konsumentverkets del bli aktuellt med ingripande enligt marknadsföringslagen om vilseledande information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen lämnas eller om informationen inte lämnas alls. Förslaget innebär att förutsättningarna för ingripanden förbättras genom att det blir obligatoriskt att lämna information om aktivitetsgrad och att det ska göras transparent för alla värdepappersfonder och specialfonder, oavsett om förvaltningen av dem kan jämföras med ett relevant jämförelseindex eller inte. Det kan på grund av detta även förväntas att antalet ingripanden kan komma att öka något. I sammanhanget bör beaktas att en sådan ökning då skulle ske från i dag mycket låga nivåer, eftersom sådana ärenden hänförliga till användningen av jämförelseindex förekommer mycket sällan (se avsnitt 4.1). De merkostnader som detta kan föranleda ska hanteras inom myndighetens befintliga ekonomiska ramar.

6.4.4 Konsekvenser för Sveriges domstolar

De beslut som Finansinspektionen kommer att kunna fatta med anledning av sin tillsyn över att de krav som föreslås inte åsidosätts kan medföra konsekvenser för domstolarna, eftersom inspektionens beslut kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller för Konsumentverkets beslut enligt marknadsföringslagen som överklagas till allmän domstol (Patent- och marknadsdomstolen). Sådana beslut med anledning av förslaget förväntas dock förekomma i mycket begränsad omfattning. Förslaget bedöms därför inte ha någon märkbar påverkan på Sveriges domstolar. När det gäller den eventuella måltillströmning som kan tillkomma gör regeringen därför bedömningen att den till följd av förslaget

kan förväntas bli ytterst marginell. Eventuella merkostnader ska därför hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

6.5 Övriga konsekvenser

Förslaget bedöms inte ha någon inverkan på den kommunala självstyrelsen. När det gäller övriga samhällsfrågor som anges i 15 § kommittéförordningen (1998:1474), och som inte berörs ovan, görs bedömningen att förslaget inte har sådan betydelse att särskilda överväganden behöver redovisas.

7 Författningskommentar

7.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder)

5 kap.

7 §

I paragrafen regleras vilka bestämmelser i lagen om värdepappersfonder som ska gälla för förvaltningen av de fonder som Sjunde AP-fonden förvaltar.

Ändringen i *första stycket* innebär att Sjunde AP-fonden ska omfattas av kraven i 4 kap. 25–28 §§ lagen om värdepappersfonder på att lämna information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen, se författningskommentarerna till de paragraferna.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

7.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder

1 kap.

6 d §

I paragrafen anges vilka bestämmelser om fondbolag i lagen som ska gälla även för förvaltningsbolag som förvaltar en värdepappersfond.

Ändringen i *första stycket* innebär att bestämmelserna om information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen i 4 kap. 25–28 §§ gäller för ett sådant förvaltningsbolag vid förvaltningen av en värdepappersfond, se författningskommentarerna till de paragraferna.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

4 kap.

20 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om tillgång till information.

I *tredje stycket* införs en hänvisning till 28 § som innebär att även marknadsföringslagens bestämmelser ska tillämpas om ett fondbolag inte lämnar information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen. Sådan information ska anses vara väsentlig information enligt 10 § tredje stycket marknadsföringslagen. Att även marknadsföringslagen ska tillämpas utesluter inte att bestämmelser i denna lag tillämpas, t.ex. bestämmelser om Finansinspektionens tillsyn och om ingripande vid överträdelse av de angivna bestämmelserna. Av paragrafen följer även att marknadsstörningsavgift inte ska påföras vid en överträdelse av denna lag.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

25 §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om den information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen som ett fondbolag ska lämna för varje värdepappersfond som bolaget förvaltar och vars förvaltning kan jämföras med ett relevant jämförelseindex.

Den information som fondbolaget ska lämna ska göra det möjligt för investerare att bedöma aktivitetsgraden i förvaltningen av en värdepappersfond. Informationen ska beskriva hur förvaltningen av fonden bedrivs och varför det jämförelseindex som används är relevant. Utifrån informationen ska investeraren kunna göra en bedömning av om storleken på den årliga avgift som fondbolaget tar ut för förvaltningen av fonden kan anses vara motiverad med hänsyn till aktivitetsgraden. Beskrivningen av hur förvaltningen av fonden bedrivs bör därför avse hur förvaltningen bedrivs i förhållande till jämförelseindexet, t.ex. vad förvaltaren gör för att försöka överträffa indexets avkastning om det är fråga om aktiv förvaltning. Om det är fråga om passiv förvaltning bör beskrivningen i stället avse vad förvaltaren gör för att följa indexets utveckling.

Ett index är ett relevant jämförelseindex för en värdepappersfond om indexet ger en god representation av fondens långsiktiga (strategiska) investeringsinriktning med avseende på val av tillgångsslag (såsom aktier eller räntebärande värdepapper) eller marknad (såsom bransch eller geografi) eller med avseende på avkastnings- och riskprofil generellt. Med riskprofil avses fondens förväntade avkastningsfluktuationer under normala marknadsförhållanden.

Förvaltningen av de flesta värdepappersfonder jämförs i dag med ett relevant jämförelseindex. Detta gäller dock inte för t.ex. fonder med koncentrerade innehav som avser en sådan specifik sektor eller ett begränsat geografiskt område för vilket inte finns någon indexproducent som tillhandahåller ett relevant index. Om förvaltningen av en värdepappersfond inte kan jämföras med ett relevant jämförelseindex ska information i stället lämnas enligt 27 §, se författningskommentaren till den paragrafen.

Informationen ska lämnas för alla värdepappersfonder vars förvaltning kan jämföras med ett relevant jämförelseindex, oavsett hur länge fonden har funnits. Om fonden har funnits i minst två år, ska därutöver även ytterligare information lämnas enligt 26 §, se författningskommentaren till den paragrafen.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

26 §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om den information som, utöver den som anges i 25 §, ska lämnas om förvaltningen av en värdepappersfond vars förvaltning kan jämföras med ett relevant jämförelseindex när fonden har funnits i minst två år.

Paragrafen innebär att aktivitetsgraden även ska anges som aktiv risk, dvs. som volatiliteten i skillnaden mellan fondens avkastning och jämförelseindexets avkastning (eng. "tracking error"). I förhållande till promemorians förslag justeras bestämmelsen så att den endast är tillämplig om fonden har funnits i minst två år. Det innebär att det, som *Fondbolagens förening* förordar, är möjligt att göra en beräkning av aktiv risk i enlighet med etablerad branschstandard.

Paragrafen innebär även att en förklaring till den uppnådda aktivitetsgraden som redovisats som aktiv risk ska lämnas. Därigenom kommer den siffermässiga informationen som blir utfallet av en beräkning av aktiv risk att kombineras med en kvalitativ förklaring till aktivitetsgraden under perioden.

I 13 kap. 1 § 13 finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur aktiv risk ska beräknas.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

27 §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om information som ska lämnas för en värdepappersfond vars förvaltning inte kan jämföras med ett relevant jämförelseindex. Fondbolag som förvaltar en sådan fond ska lämna information om varför en jämförelse mellan förvaltningen av fonden och ett relevant jämförelseindex inte är möjlig. När det gäller vad som avses med relevant jämförelseindex, se författningskommentaren till 25 §.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

28 §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om var den information som ska lämnas enligt 25–27 §§ ska finnas.

Paragrafen innebär en skyldighet för fondbolaget att hålla informationen tillgänglig på bolagets webbplats. Fondbolaget ska även lämna informationen i fondens informationsbroschyr och årsberättelse. Årsberättelsen ska lämnas inom fyra månader från räkenskapsårets utgång (18 § första stycket 1). Informationsbroschyren ska vara aktuell, vilket innebär att den måste uppdateras vid behov (15 §). Kravet om att informationen ska finnas tillgänglig på fondbolagets webbplats kan uppfyllas genom att fondens informationsbroschyr och årsberättelse finns tillgängliga på fondbolagets webbplats.

I 13 kap. 1 § 14 finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur informationen ska presenteras på fondbolagets webbplats samt i fondens informationsbroschyr och årsberättelse.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

12 kap.

1 a §

I paragrafen finns bestämmelser som anger förutsättningarna för ingripande mot personer som ingår i ett fondbolags styrelse eller är dess verkställande direktör eller ersättare för någon av dem.

Ändringarna i *första stycket* är endast följdändringar med anledning av att punkterna i 13 kap. 1 § får en ändrad numrering.

10 §

Paragrafen innebär att Finansinspektionen får ta ut en förseningsavgift om ett fondbolag inte i tid lämnar de upplysningar som det är skyldigt att göra enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av ett bemyndigande i 13 kap. 1 §.

Ändringarna i *första stycket* är endast en följdändring med anledning av att punkterna i 13 kap. 1 § får en ändrad numrering.

13 kap.

1 §

Paragrafen innehåller ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter.

Genom nya *punkt 13* kan föreskrifter meddelas om hur aktiv risk enligt 4 kap. 26 § ska beräknas, se författningskommentaren till den paragrafen.

Nya *punkt 14* innebär att föreskrifter kan meddelas om på vilket sätt informationen som ska lämnas enligt 4 kap. 28 § ska presenteras, se författningskommentaren till den paragrafen. I sådana föreskrifter kan det införas bestämmelser om hur informationen ska presenteras så att den underlättar för investerare att göra en jämförelse mellan olika fonder.

Med anledning av nya punkterna 13 och 14 ändras numreringen av nuvarande punkterna 13–25.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

I *punkt 1* anges när lagen träder i kraft.

Punkt 2 innebär att bestämmelserna om den information om aktivitetsgrad som ska anges i årsberättelsen för en värdepappersfond ska tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2018. Bestämmelser om räkenskapsår finns i 3 kap. bokföringslagen (1999:1078). Ett räkenskapsår ska omfatta tolv kalendermånader och kan avse kalenderåret eller annat räkenskapsår än kalenderår, dvs. brutet räkenskapsår (3 kap. 1 § bokföringslagen). Kravet på att ett räkenskapsår ska omfatta tolv kalendermånader medför att räkenskapsåret måste påbörjas den första och avslutas den sista dagen i en kalendermånad. Det innebär att för en värdepappersfond som har ett brutet räkenskapsår, t.ex. den 1 juni 2018–31 maj 2019 (räkenskapsår 1) respektive den 1 juni 2019–31 maj 2020 (räkenskapsår 2) blir de nya bestämmelserna tillämpliga för första gången för det räkenskapsår som inleds den 1 juni 2019 och de årsberättelser som lämnas in fyra månader från utgången av detta räkenskapsår.

skapsår. För värdepappersfonder ska räkenskapsåret anges i fondbestämmelserna, som upprättas av fondbolaget eller förvaltningsbolaget (4 kap. 8 § andra stycket 11).

Övervägandena finns i avsnitt 5.

7.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

10 kap.

3 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om tillhandahållande av information om alternativa investeringsfonder som marknadsförs till icke-professionella investerare i Sverige.

I *tredje stycket* görs motsvarande tillägg som i 4 kap. 20 § tredje stycket lagen om värdepappersfonder, se författningskommentaren till den paragrafen.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

12–14 §§

Paragraferna, som är nya, innehåller bestämmelser om den information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen som en AIF-förvaltare ska lämna för varje specialfond som förvaltaren förvaltar. Motsvarande bestämmelser för värdepappersfonder finns i 4 kap. 25–27 §§ lagen om värdepappersfonder, se författningskommentarerna till de paragraferna.

I 15 kap. 2 § 12 finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur aktiv risk enligt 13 § ska beräknas.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

15 §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om var den information som ska lämnas enligt 12–14 §§ ska finnas.

En motsvarande bestämmelse för värdepappersfonder finns i 4 kap. 28 § lagen om värdepappersfonder, se författningskommentaren till den paragrafen. Årsberättelsen ska lämnas inom fyra månader från räkenskapsårets utgång (se 12 kap. 10 § och hänvisningen till 4 kap. 18 § lagen om värdepappersfonder). Informationsbroschyren ska vara aktuell och således uppdateras vid behov (12 kap. 7 § med hänvisning till 10 kap. 1 §). Kravet om att informationen ska finnas tillgänglig på AIF-förvaltarens webbplats kan uppfyllas genom att fondens informationsbroschyr och årsberättelse finns tillgängliga på AIF-förvaltarens webbplats.

I 15 kap. 2 § 13 finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om hur informationen som ska lämnas enligt denna paragraf ska presenteras.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

15 kap.

2 §

Paragrafen innehåller ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter.

Genom nya *punkt 12* kan föreskrifter meddelas om hur aktiv risk enligt 10 kap. 13 § ska beräknas, se författningskommentaren till den paragrafen.

Nya *punkt 13* innebär att föreskrifter kan meddelas om hur informationen som ska lämnas enligt 10 kap. 15 § ska presenteras, se vidare författningskommentaren till den paragrafen. I sådana föreskrifter kan det införas bestämmelser om hur informationen ska presenteras så att den underlättar för investerare att göra en jämförelse mellan olika fonder.

Med anledning av nya punkterna 12 och 13 ändras numreringen av nuvarande punkterna 12–22.

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

I *punkt 1* anges när lagen träder i kraft.

Punkt 2 innebär att bestämmelserna om den information om aktivitetsgrad som ska lämnas i årsberättelsen för en specialfond ska tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2018. För specialfonder ska räkenskapsåret anges i fondbestämmelserna, som upprättas av AIF-förvaltaren (12 kap. 3 §), se även författningskommentaren till punkt 2 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen om värdepappersfonder.

Övervägandena finns i avsnitt 5.

7.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:545) om ändring i lagen (2017:1148) om ändring i lagen (2014:797) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

15 kap.

2 §

Ändringarna i paragrafen motsvarar de ändringar som görs i samma paragraf i förslaget i avsnitt 2.3, se författningskommentaren i avsnitt 7.3.

7.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:546) om ändring i lagen (2017:1149) om ändring i lagen (2014:798) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

15 kap.

2 §

Ändringarna i paragrafen motsvarar de ändringar som görs i samma paragraf i förslaget i avsnitt 2.3, se författningskommentaren i avsnitt 7.3.

Sammanfattning i betänkandet

En hållbar, transparent och konkurrenskraftig fondmarknad (SOU 2016:45)

Uppdraget

En av utredningens huvuduppgifter är att föreslå ändringar i de näringsrättsliga bestämmelserna som bedöms kunna stärka den svenska fondbranschens konkurrenskraft och modernisera det svenska fondregelverket. De övriga två huvuduppgifterna är att föreslå åtgärder för att dels förbättra informationsgivningen och jämförbarheten kring hur fondförvaltare integrerar hållbarhetsaspekter i sin förvaltning, dels tydliggöra skillnaden mellan aktivt och passivt förvaltrade fonder för investerare.

Nya och skärpta informationskrav

Information om hållbarhetsaspekter i fondförvaltningen

Utredningen föreslår att för varje värdepappersfond eller alternativ investeringsfond (AIF) ska fondbolaget respektive AIF-förvaltaren lämna den information som behövs för förståelsen av fondens investeringar och konsekvenserna av dessa i hållbarhetsavseende, dvs. för frågor som rör exempelvis miljö, arbetsvillkor, mänskliga rättigheter och anti-korruption. Information om vilka hållbarhetsaspekter som har beaktats i förvaltningen och den eller de metoder som använts för hållbarhetsarbetet, ska lämnas i fondens informationsbroschyr och årsberättelse. I årsberättelsen ska även uppföljningen av hållbarhetsarbetet redovisas. All information ska finnas tillgänglig på fondbolagets respektive AIF-förvaltarens webbplats.

Om förvaltaren inte beaktar några hållbarhetsaspekter i sin förvaltning av en fond ska information om detta finnas tillgänglig på förvaltarens webbplats samt i fondens informationsbroschyr och årsberättelse (kapitel 4).

Information om aktivitetsgraden i fondförvaltningen

Utredningen föreslår att för en värdepappersfond som inte är en indexfond ska fondbolaget i årsberättelsen redovisa aktivitetsmått eller, om sådana mått inte går att beräkna, på annat sätt beskriva hur förvaltningen av fonden bedrivs. Aktivitetsmått eller beskrivning av aktivitetsgraden i fondförvaltningen ska finnas tillgänglig på fondbolagets webbplats. Syftet är att en investerare ska kunna göra en bedömning av den årliga avgiftens storlek i förhållande till fondens aktivitetsmått eller lämnad beskrivning. Informationsskyldigheten ska gälla också för förvaltningsbolag med tillstånd att förvalta en värdepappersfond. För AIF-förvaltare som marknadsför sina alternativa investeringsfonder till icke-professionella investerare i Sverige ska ett liknande informationskrav gälla. Även för fonder som struktureras på associationsrättslig grund enligt den föreslagna nya lagen om investeringsbolag ska det finnas en bestämmelse med krav på information om förvaltningens aktivitetsgrad (kapitel 5).

I Sverige är det inte möjligt att bilda en värdepappersfond eller en specialfond (nationellt reglerad form av alternativ investeringsfond) på associationsrättslig grund. Utomlands är däremot den associationsrättsliga formen vanlig. För att öka Sveriges konkurrenskraft i förhållande till andra jurisdiktioner och deras fondlagstiftning bör en modell med associationsrättsliga fonder införas även i Sverige.

Utredningen föreslår en ny lag om investeringsbolag som bygger på relevanta bestämmelser i aktiebolagslagen och där befintliga bestämmelser från fondlagstiftningen ”återanvänds” (kapitel 6). För att förslaget ska kunna förverkligas krävs dock ändringar i skattelagstiftningen. Eftersom utredningsuppdraget, enligt utredningsdirektiven, inte omfattar skattefrågor lämnas förslaget under förutsättning att regleringen kompletteras med erforderliga ändringar i skattereglerna.

Ytterligare förenklings- och konkurrensfrämjande åtgärder

Utredningen föreslår en mängd ändringar i fondlagstiftningen som syftar till förenklings- och främjande av den svenska fondbranschens konkurrenskraft. Utredningen föreslår t.ex. att även fondbolag ska få föra så kallade investeringssparkonton, dock i begränsad form (kapitel 7), ändringar och förtydliganden av vissa placerings- och marknadsföringsbestämmelser samt vissa kapitaltäckningsbestämmelser (kapitlen 8–10). Vidare föreslår utredningen bl.a. mer detaljerade regler om delning av fonder motsvarande reglerna om fusion och att en fond ska kunna ha särskilda andelsklasser anpassade till distributörer som enligt annan reglering inte får ta emot ersättningar från tredjepart (kapitel 11).

Ikraftträdande

Utredningen föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 3 januari 2018 (kapitel 12).

Utdrag ur lagförslag i betänkandet En hållbar, transparent och konkurrenskraftig fondmarknad (SOU 2016:45)

Förslag till lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2004:46) om värdepappersfonder

[...]

dels att [...] 13 kap. 1 § [...] ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas [...] nya paragrafer, [...] 4 kap. [...] och 25 §§, [...] samt nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

Information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen

25 §

För en värdepappersfond som inte är en indexfond enligt 5 kap. 7 § ska fondbolaget i årsberättelsen redovisa aktivitetsmått eller, om något sådant mått inte kan beräknas, på annat sätt beskriva hur förvaltningen av fonden bedrivs, för att en investerare därigenom ska kunna göra en bedömning av den årliga avgiftens storlek i förhållande till fondens aktivitetsmått eller lämnad beskrivning. Aktivitetsmått eller beskrivning ska finnas tillgänglig på fondbolagets webbplats.

13 kap.

1 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka poster som får räknas in i startkapitalet enligt 2 kap. 4 §,
2. vilka poster som får räknas in i egna medel enligt 2 kap. 8, 9 och 11 §§,
3. på vilket språk underrättelsen enligt 2 kap. 15 c § första stycket ska skrivas,
4. hur fondbolaget ska offentliggöra handlingarna enligt 2 kap. 15 c § tredje stycket,

5. vad ett fondbolag ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 2 kap. 17, Bilaga 2 17 c och 17 f §§,
6. vilken information som ska lämnas i underrättelsen till andelsägare enligt 4 kap. 9 a § och på vilket sätt underrättelsen ska lämnas,
7. tillhandahållande av informationsbroschyr och faktablad enligt 4 kap. 20 §,
8. på vilket språk informationen enligt 4 kap. 20 § ska tillhandahållas,
9. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en värdepappersfond får placeras i enligt 5 kap. 1 § andra stycket första meningen,
10. vilka tekniker och instrument ett fondbolag får använda enligt 5 kap. 1 § tredje stycket samt villkor och gränser för sådan användning,
11. det system för riskhantering som ett fondbolag ska ha enligt 5 kap. 2 § första och andra styckena,
12. kriterier för indexfonder enligt 5 kap. 7 §,
13. beräkning av exponeringar enligt 5 kap. 13 och 14 §§,
14. på vilket sätt underrättelsen till andelsägarna enligt 5 a kap. 7 § ska lämnas,
15. vilka fel och försummelser som ska rapporteras enligt 5 a kap. 18 §,
16. förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 5 a kap. 37 och 46 §§,
17. vilka åtgärder som ett fondbolag ska vidta om det tar emot medel med redovisningsskyldighet enligt 7 kap. 1 §,
18. vilka åtgärder som ett fondbolag ska vidta för att uppfylla de krav som följer av bestämmelserna i 7 kap. 3 §,
19. vad informationen enligt 8 kap. 8 § ska innehålla, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen,
19. vad informationen enligt 8 kap. 8 och 32 §§ ska innehålla, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen,
20. på vilket språk de handlingar som ska lämnas tillsammans med ansökan enligt 8 kap. 19 § ska upprättas,
21. vilka upplysningar som fondbolag, förvaltningsbolag, fondföretag samt förvaringsinstitut ska lämna till Finansinspektionen enligt 10 kap. 2 § första stycket och när upplysningarna ska lämnas, och
22. sådana avgifter för tillsyn som avses i 10 kap. 11 §.
23. vad informationen enligt 4 kap. 24 § ska innehålla och
24. vad informationen enligt 4 kap. 25 § ska innehålla.

Denna lag träder i kraft den 3 januari 2018.

Förslag till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

[...]

dels att [...] 15 kap. 2 §, och

dels att det ska införas [...] nya paragrafer, [...] 10 kap. [...]–13 § [...], samt nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

13 §

Information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen

13 §

För varje alternativ investeringsfond som marknadsförs till icke-professionella investerare i Sverige, ska AIF-förvaltaren i årsberättelsen redovisa aktivitetsmått eller, om något sådant mått inte kan beräknas, på annat sätt beskriva hur förvaltningen av fonden bedrivs för att investeringen därigenom ska kunna göra en bedömning av den årliga avgiftens storlek i förhållande till fondens aktivitetsmått eller lämnad beskrivning. Informationen ska finnas tillgänglig på fondbolagets webbplats.

15 kap.

2 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1 vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 3 kap. 2 § tredje stycket,

2. vad en AIF-förvaltare ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 4 kap. 2 § första stycket 4 och 3 § andra stycket och 5 kap. 5 § tredje stycket,

3. vilka poster som får räknas in i startkapitalet och kapitalbasen enligt 7 kap. 1–4 §§,

4. vilka uppgifter som ska ingå i en underrättelse enligt 8 kap. 14 § och i en ansökan om godkännande enligt 8 kap. 16 §, samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

5. en AIF-förvaltares ersättningssystem och vad förvaltaren ska iaktta för att uppfylla villkoren enligt 8 kap. 22 §,

6. vilka uppgifter som ska ingå i en informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 § och 12 kap. 7 §,

7. vilka uppgifter som ska ingå i ett faktablad enligt 10 kap. 2 § och 12 kap. 8 §,

8. tillhandahållande av informationsbroschyr och faktablad enligt 10 kap. 3 §,

9. vad informationen enligt 10 kap. 12 § ska innehålla,

10. vad informationen enligt 10 kap. 13 § ska innehålla,

9. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 7 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

10. vad AIF-förvaltaren ska iaktta för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,

11. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,

12. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en specialfond får placeras i, vilka tekniker och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,

13. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,

14. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

15. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,

16. vad som vid förvaltning av specialfonder ska iakttas för att

11. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 7 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

12. vad AIF-förvaltaren ska iaktta för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,

13. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,

14. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en specialfond får placeras i, vilka tekniker och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,

15. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,

16. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

17. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,

18. vad som vid förvaltning av specialfonder ska iakttas för att

Bilaga 2

uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,

17. vilka upplysningar som AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap. 6 §,

18. avgifter enligt 13 kap. 15 §, samt

19. på vilket språk handlingar som avses i denna lag ska upprättas.

uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,

19. vilka upplysningar som AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap. 6 §,

20. avgifter enligt 13 kap. 15 §, samt

21. på vilket språk handlingar som avses i denna lag ska upprättas.

Denna lag träder i kraft den 3 januari 2018.

Förteckning över remissinstanserna beträffande betänkandet En hållbar, transparent och konkurrenskraftig fondmarknad (SOU 2016:45)

Bilaga 3

Efter remiss har yttranden kommit in från Sveriges riksbank, Justitieombudsmannen (JO), Riksrevisionen, Göta hovrätt, Stockholms tingsrätt, Göteborgs tingsrätt, Kammarrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Göteborg, Justitiekanslern (JK), Domstolsverket, Ekobrottsmyndigheten, Revisorsnämnden, Datainspektionen, Kommerskollegium, Pensionsmyndigheten, Riksgäldskontoret, Finansinspektionen, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten, Första AP-fonden, Andra AP-fonden, Tredje AP-fonden, Fjärde AP-fonden, Sjätte AP-fonden, Sjunde AP-fonden, Bokföringsnämnden, Kammarkollegiet, Arbetsgivarverket, Konsumentverket, Allmänna Reklamationsnämnden (ARN), Handelshögskolan vid Göteborgs universitet, Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet, Naturvårdsverket, Post- och telestyrelsen, Konkurrentverket, Bolagsverket, Tillväxtverket, Euroclear Sweden AB, FAR, Finansbolagens Förening, Fondbolagens förening, Nasdaq Stockholm AB, Näringslivets Regelnämnd (NNR), Regelrådet, Svenska Bankföreningen, Svenska Riskkapitalföreningen (SVCA), Sveriges advokatsamfund, Sveriges Aktiesparares Riksförbund och Sveriges Konsumenter.

Följande remissinstanser har inte svarat eller avstått från att lämna några synpunkter: Stockholms Handelskammare, Miljömärkning Sverige AB, Naturvetenskapliga fakulteten vid Göteborgs universitet, Sustainability Office vid Kungliga Tekniska högskolan, Stiftelsen för Miljöstrategisk forskning (Mistra), Statens jordbruksverk, Institutet för jordbruks- och miljöteknik, Beijerinstitutet för ekologisk ekonomi, Finansförbundet, Företagarna, Institutet för Näringslivsforskning, Institutionella ägares förening för regleringsfrågor på värdepappersmarknaden, IVL Svenska Miljöinstitutet AB, Kollegiet för svensk bolagsstyrning, Konsumenternas Bank- och finansbyrå, Landsorganisationen i Sverige (LO), Nordic Growth Market NGM AB, Sparbankernas riksförbund, Svensk Försäkring, Svenska Fondhandlareföreningen, Svenska Naturskyddsföreningen, Svenskt Näringsliv, Sveriges Akademikers Centralorganisation (SACO), Sveriges Finansanalytikers förening, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och Tjänstemännens centralorganisation (TCO).

Lagförslag i promemorian Aktivitetsgrad i fondförvaltning

Förslag till lag om ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 7 § lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

7 §¹

Följande bestämmelser i lagen (2004:46) om värdepappersfonder ska gälla för förvaltningen av fonderna:

- 2 kap. 18 § om förbud för vissa personer med insynsställning att handla med en värdepappersfond,
- 2 kap. 21 § första stycket om skadestånd,
- 4 kap. 2 § om företrädare för andelsägarna i en värdepappersfond m.m.,
- 4 kap. 8 och 9 §§ om upprättande och godkännande av fondbestämmelser,
- 4 kap. 13 § första stycket om inlösen av fondandelar,
- 4 kap. 15–23 §§ om information om en värdepappersfond,
- 4 kap. 15–26 §§ om information om en värdepappersfond,
- 5 kap. 1, 3–19 och 21–25 §§ om placering av medel i en värdepappersfond m.m., samt
- 10 kap. 8 § om skyldighet för revisor att anmäla vissa förhållanden till Finansinspektionen.

Vid tillämpningen av de bestämmelser som anges i första stycket ska fonderna anses som värdepappersfonder och Pensionsmyndigheten som fondandelsägare. Det som föreskrivs om fondbolag ska avse Sjunde AP-fonden.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får, utom såvitt avser 2 kap. 18 § om förbud för vissa personer med insynsställning att handla med en värdepappersfond och 2 kap. 21 § första stycket om skadestånd, meddela föreskrifter om avvikelser från de bestämmelser som anges i första stycket och i ett enskilt fall besluta om undantag från dessa bestämmelser.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

Förslag till lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder

Bilaga 4

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2004:46) om värdepappersfonder¹

dels att 1 kap. 6 d §, 12 kap. 1 a och 10 §§ och 13 kap. 1 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 4 kap. 25 och 26 §§, och närmast före 4 kap. 25 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

6 d §

För den förvaltning av en värdepappersfond som ett förvaltningsbolag utför efter att ha fått tillstånd enligt 6 b § gäller 2 kap. 15 c §, 3 kap., 4 kap. 1–3 och 8–23 §§, 5 kap. 1 § och 3–25 §§, 5 a kap., 8 kap. och 9 kap. Det som anges där om fondbolag ska i stället gälla förvaltningsbolaget.

Vid sådan förvaltning som avses i första stycket ska det som anges i 9 kap. 1 § första stycket 1 i stället avse fall när förvaltningsbolagets tillstånd återkallats av behörig myndighet i bolagets hemland eller Finansinspektionen enligt 12 kap. 15 § tredje stycket beslutat att bolaget inte längre får förvalta en värdepappersfond.

För den förvaltning av en värdepappersfond som ett förvaltningsbolag utför efter att ha fått tillstånd enligt 6 b § gäller 2 kap. 15 c §, 3 kap., 4 kap. 1–3 och 8–26 §§, 5 kap. 1 § och 3–25 §§, 5 a kap., 8 kap. och 9 kap. Det som anges där om fondbolag ska i stället gälla förvaltningsbolaget.

4 kap.

Information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen

25 §

Ett fondbolag ska för varje värdepappersfond som bolaget förvaltar lämna information om

- 1. målsättningen för aktivitetsgraden i fondförvaltningen, och*
- 2. den faktiska aktivitetsgraden under föregående år.*

Om förvaltningen av en fond kan jämföras med ett relevant jämförelseindex, ska aktivitetsgraden anges som skillnaden mellan fondens avkastning och jämförelseindexets avkastning.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2013:563.

Informationen enligt 25 § ska finnas tillgänglig på fondbolagets webbplats. Därutöver ska information enligt 25 § första stycket 1 lämnas i fondens informationsbroschyr och information enligt 25 § första stycket i fondens årsberättelse.

Om den faktiska aktivitetsgraden under föregående år skiljer sig från den målsättning som redovisats, får årsberättelsen innehålla en förklaring till skillnaden.

Lydelse enligt prop. 2016/17:173 Föreslagen lydelse

12 kap.

1 a §

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ett fondbolags styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om fondbolaget

1. har fått tillstånd att driva fondverksamhet genom att lämna falska uppgifter eller på annat otillbörligt sätt,

2. tillhandahåller diskretionär portföljförvaltning i strid med 1 kap. 4 §,

3. påbörjar marknadsföring av en av bolaget förvaltd värdepappersfond i ett annat land inom EES innan en underrättelse om detta gjorts hos Finansinspektionen i enlighet med 2 kap. 15 c §,

4. inte uppfyller grundläggande krav på organisation och drift av verksamheten enligt 2 kap. 17 eller 17 f § eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 5 avseende dessa bestämmelser,

5. åsidosätter sina skyldigheter eller på annat sätt överträder det som anges om uppdragsavtal i 4 kap. 4–6 §§ och 7 § första stycket,

6. påbörjar förvaltning och marknadsföring av en värdepappersfond utan att fondbestämmelserna godkänts enligt 4 kap. 9 §,

7. vid upprepade tillfällen låter bli att upprätta eller tillhandahålla informationsbroschyr, faktablad, årsberättelse och halvårsberättelse i enlighet med 4 kap. 15–21 §§,

8. vid upprepade tillfällen placerar medel i en värdepappersfond i strid med det som anges i 5 kap. 1, 3–22, 24 eller 25 § eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 9, 10, 12 och 13 avseende dessa bestämmelser

9. inte uppfyller kraven på hantering av risker i 5 kap. 2 § första eller andra stycket eller i föreskrifter som har meddelats med

8. vid upprepade tillfällen placerar medel i en värdepappersfond i strid med det som anges i 5 kap. 1, 3–22, 24 eller 25 § eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 10, 11, 13 och 14 avseende dessa bestämmelser,

9. inte uppfyller kraven på hantering av risker i 5 kap. 2 § första eller andra stycket eller i föreskrifter som har meddelats med

stöd av 13 kap. 1 § 11 avseende stöd av 13 kap. 1 § 12 avseende Bilaga 4
dessa bestämmelser, dessa bestämmelser,

10. i strid med 11 kap. 5 § första stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla sådana förvärv och avyttringar som avses där, eller

11. i strid med 11 kap. 5 § tredje stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla namnen på de ägare som har ett kvalificerat innehav av aktier i bolaget samt storleken på innehavet.

Om en sådan person som anges i första stycket omfattas av tillstånds- eller underrättelseskyldighet enligt 11 kap. 1 eller 4 § för förvärv eller avyttring av aktier i bolaget, ska första stycket 10 och 11 inte gälla för den personen i fråga om dessa aktier.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om bolagets överträdelse är allvarlig och personen i fråga uppsåtligt eller av grov oaksamhet har orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, eller, för upprepade allvarliga överträdelser, permanent inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett fondbolag, eller ersättare för någon av dem, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §²

Om ett fondbolag inte i tid lämnar de upplysningar som det är skyldigt att göra enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 21, får Finansinspektionen besluta att bolaget ska betala en förseningsavgift på högst 100 000 kronor.

Avgiften tillfaller staten.

Om ett fondbolag inte i tid lämnar de upplysningar som det är skyldigt att göra enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 22, får Finansinspektionen besluta att bolaget ska betala en förseningsavgift på högst 100 000 kronor.

13 kap.

1 §³

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka poster som får räknas in i startkapitalet enligt 2 kap. 4 §,
2. vilka poster som får räknas in i egna medel enligt 2 kap. 8, 9 och 11 §§,
3. på vilket språk underrättelsen enligt 2 kap. 15 c § första stycket ska skrivas,
4. hur fondbolaget ska offentliggöra handlingarna enligt 2 kap. 15 c § tredje stycket,
5. vad ett fondbolag ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 2 kap. 17, 17 c och 17 f §§,

² Senaste lydelse 2013:1052.

³ Senaste lydelse 2016:892.

6. vilken information som ska lämnas i underrättelsen till andelsägare enligt 4 kap. 9 a § och på vilket sätt underrättelsen ska lämnas,
7. tillhandahållande av informationsbroschyr och faktablad enligt 4 kap. 20 §,
8. på vilket språk informationen enligt 4 kap. 20 § ska tillhandahållas,
 9. vad som är ett relevant jämförelseindex och utifrån vilka kriterier som information ska lämnas om aktivitetsgraden i förvaltningen för värdepappersfonder för vilka förvaltningen inte kan jämföras med ett relevant jämförelseindex enligt 4 kap. 25 §,
 10. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en värdepappersfond får placeras i enligt 5 kap. 1 § andra stycket första meningen,
 11. vilka tekniker och instrument ett fondbolag får använda enligt 5 kap. 1 § tredje stycket samt villkor och gränser för sådan användning,
 12. det system för riskhantering som ett fondbolag ska ha enligt 5 kap. 2 § första och andra styckena,
 13. kriterier för indexfonder enligt 5 kap. 7 §,
 14. beräkning av exponeringar enligt 5 kap. 13 och 14 §§,
 15. på vilket sätt underrättelsen till andelsägarna enligt 5 a kap. 7 § ska lämnas,
 16. vilka fel och försummelser som ska rapporteras enligt 5 a kap. 18 §,
 17. förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 5 a kap. 37 och 46 §§,
 18. vilka åtgärder som ett fondbolag ska vidta om det tar emot medel med redovisningsskyldighet enligt 7 kap. 1 §,
 19. vilka åtgärder som ett fondbolag ska vidta för att uppfylla de krav som följer av bestämmelserna i 7 kap. 3 §,
 20. vad informationen enligt 8 kap. 8 § ska innehålla, hur den

ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen,

20. på vilket språk de handlingar som ska lämnas tillsammans med ansökan enligt 8 kap. 19 § ska upprättas,

21. vilka upplysningar som fondbolag, förvaltningsbolag, fondföretag samt förvaringsinstitut ska lämna till Finansinspektionen enligt 10 kap. 2 § första stycket och när upplysningarna ska lämnas, och

22. sådana avgifter för tillsyn som avses i 10 kap. 11 §.

ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen,

21. på vilket språk de handlingar som ska lämnas tillsammans med ansökan enligt 8 kap. 19 § ska upprättas,

22. vilka upplysningar som fondbolag, förvaltningsbolag, fondföretag samt förvaringsinstitut ska lämna till Finansinspektionen enligt 10 kap. 2 § första stycket och när upplysningarna ska lämnas, och

23. sådana avgifter för tillsyn som avses i 10 kap. 11 §.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

2. Bestämmelserna i 4 kap. 26 § första stycket tillämpas första gången i fråga om årsberättelsen för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2017.

Förslag till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

dels att 15 kap. 2 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 10 kap. 12 och 13 §§, och närmast före 10 kap. 12 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

Information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen

12 §

En AIF-förvaltare ska för varje specialfond som förvaltaren förvaltar lämna information om

1. målsättningen för aktivitetsgraden i fondförvaltningen, och

2. den faktiska aktivitetsgraden under föregående år.

Om förvaltningen av en specialfond kan jämföras med ett relevant jämförelseindex, ska aktivitetsgraden anges som skillnaden mellan fondens avkastning och jämförelseindexets avkastning.

13 §

Informationen enligt 12 § ska finnas tillgänglig på AIF-förvaltarens webbplats. Därutöver ska information enligt 12 § första stycket 1 lämnas i fondens informationsbroschyr och information enligt 12 § första stycket i fondens årsberättelse.

Om den faktiska aktivitetsgraden under föregående år skiljer sig från den målsättning som redovisats, får årsberättelsen innehålla en förklaring till skillnaden.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 3 kap. 2 § tredje stycket,

2. vad en AIF-förvaltare ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 4 kap. 2 § första stycket 4 och 3 § andra stycket och 5 kap. 5 § tredje stycket,

3. vilka poster som får räknas in i startkapitalet och kapitalbasen enligt 7 kap. 1–4 §§,

4. vilka uppgifter som ska ingå i en underrättelse enligt 8 kap. 14 § och i en ansökan om godkännande enligt 8 kap. 16 §, samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

5. en AIF-förvaltares ersättningssystem och vad förvaltaren ska iaktta för att uppfylla villkoren enligt 8 kap. 22 §,

6. vilka uppgifter som ska ingå i en informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 § och 12 kap. 7 §,

7. vilka uppgifter som ska ingå i ett faktablad enligt 10 kap. 2 § och 12 kap. 8 §,

8. tillhandahållande av informationsbroschyr och faktablad enligt 10 kap. 3 §,

9. vad som är ett relevant jämförelseindex och utifrån vilka kriterier som information ska lämnas om aktivitetsgraden i förvaltningen för specialfonder för vilka förvaltningen inte kan jämföras med ett relevant jämförelseindex enligt 10 kap. 12 §,

9. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 7 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

10. vad AIF-förvaltaren ska iaktta för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,

11. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,

12. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en specialfond får placeras i, vilka tekniker och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning

10. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 7 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

11. vad AIF-förvaltaren ska iaktta för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,

12. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,

13. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en specialfond får placeras i, vilka tekniker och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning

av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,

13. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,

14. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

15. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,

16. vad som vid förvaltning av specialfonder ska iaktas för att uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,

17. vilka upplysningar som AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap. 6 §,

18. avgifter enligt 13 kap. 15 §, samt

19. på vilket språk handlingar som avses i denna lag ska upprättas.

av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,

14. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,

15. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

16. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,

17. vad som vid förvaltning av specialfonder ska iaktas för att uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,

18. vilka upplysningar som AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap. 6 §,

19. avgifter enligt 13 kap. 15 §, samt

20. på vilket språk handlingar som avses i denna lag ska upprättas.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

2. Bestämmelserna i 10 kap. 13 § första stycket tillämpas första gången i fråga om årsberättelsen för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2017.

Förslag till lag om ändring i lagen (2014:797) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Bilaga 4

Härigenom föreskrivs att 15 kap. 2 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder i stället för lydelsen enligt lagen (2014:797) om ändring i den lagen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 kap.

2 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 3 kap. 2 § tredje stycket,

2. vad en AIF-förvaltare ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 4 kap. 2 § första stycket 4 och 8 § tredje stycket och 5 kap. 5 § tredje stycket,

3. vilka poster som får räknas in i startkapitalet och kapitalbasen enligt 7 kap. 1–4 §§,

4. vilka uppgifter som ska ingå i en underrättelse enligt 8 kap. 14 § och i en ansökan om godkännande enligt 8 kap. 16 §, samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

5. en AIF-förvaltares ersättningssystem och vad förvaltaren ska iaktta för att uppfylla villkoren enligt 8 kap. 22 §,

6. vilka uppgifter som ska ingå i en informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 § och 12 kap. 7 §,

7. vilka uppgifter som ska ingå i ett faktablad enligt 10 kap. 2 § och 12 kap. 8 §,

8. tillhandahållande av informationsbroschyr och faktablad enligt 10 kap. 3 §,

9. vad som är ett relevant jämförelseindex och utifrån vilka kriterier som information ska lämnas om aktivitetsgraden i förvaltningen för specialfonder för vilka förvaltningen inte kan jämföras med ett relevant jämförelseindex enligt 10 kap. 12 §,

9. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 7 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

10. vad AIF-förvaltaren ska iaktta för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,

10. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 7 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

11. vad AIF-förvaltaren ska iaktta för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,

11. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,

12. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en specialfond får placeras i, vilka tekniker och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,

13. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,

14. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

15. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,

16. vad som vid förvaltning av specialfonder ska iaktas för att uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,

17. vilka upplysningar som AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap. 6 §,

18. avgifter enligt 13 kap. 15 §, samt

19. på vilket språk handlingar som avses i denna lag ska upprättas.

12. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,

13. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en specialfond får placeras i, vilka tekniker och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,

14. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,

15. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

16. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,

17. vad som vid förvaltning av specialfonder ska iaktas för att uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,

18. vilka upplysningar som AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap. 6 §,

19. avgifter enligt 13 kap. 15 §, samt

20. på vilket språk handlingar som avses i denna lag ska upprättas.

Förslag till lag om ändring i lagen (2014:798) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Bilaga 4

Härigenom föreskrivs att 15 kap. 2 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder i stället för lydelsen enligt lagen (2014:798) om ändring i den lagen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 kap.

2 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 3 kap. 2 § tredje stycket,

2. vad en AIF-förvaltare ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 4 kap. 2 § första stycket 4,

3. vilka poster som får räknas in i startkapitalet och kapitalbasen enligt 7 kap. 1–4 §§,

4. vilka uppgifter som ska ingå i en underrättelse enligt 8 kap. 14 § och i en ansökan om godkännande enligt 8 kap. 16 §, samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

5. en AIF-förvaltares ersättningssystem och vad förvaltaren ska iaktta för att uppfylla villkoren enligt 8 kap. 22 §,

6. vilka uppgifter som ska ingå i en informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 § och 12 kap. 7 §,

7. vilka uppgifter som ska ingå i ett faktablad enligt 10 kap. 2 § och 12 kap. 8 §,

8. tillhandahållande av informationsbroschyr och faktablad enligt 10 kap. 3 §,

9. vad som är ett relevant jämförelseindex och utifrån vilka kriterier som information ska lämnas om aktivitetsgraden i förvaltningen för specialfonder för vilka förvaltningen inte kan jämföras med ett relevant jämförelseindex enligt 10 kap. 12 §,

9. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 7 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

10. vad AIF-förvaltaren ska iaktta för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,

11. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,

10. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 7 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

11. vad AIF-förvaltaren ska iaktta för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,

12. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,

12. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en specialfond får placeras i, vilka tekniker och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,

13. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,

14. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

15. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,

16. vad som vid förvaltning av specialfonder ska iaktas för att uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,

17. vilka upplysningar som AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap. 6 §,

18. avgifter enligt 13 kap. 15 §, samt

19. på vilket språk handlingar som avses i denna lag ska upprättas.

13. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en specialfond får placeras i, vilka tekniker och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,

14. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,

15. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

16. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,

17. vad som vid förvaltning av specialfonder ska iaktas för att uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,

18. vilka upplysningar som AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap. 6 §,

19. avgifter enligt 13 kap. 15 §, samt

20. på vilket språk handlingar som avses i denna lag ska upprättas.

Förteckning över remissinstanserna beträffande promemorian Aktivitetsgrad i fondförvaltning

Bilaga 5

Efter remiss har yttranden kommit in från Pensionsmyndigheten, Finansinspektionen, Sjunde AP-fonden, Konsumentverket, Fondbolagens förening och Sveriges Aktiesparares Riksförbund.

Följande remissinstanser har inte svarat: Handelshögskolan vid Göteborgs universitet och Sveriges Konsumenter.